

REPUBLIKA SLOVENIJA
CENTER ZA SOCIALNO DELO
LJUBLJANA BEŽIGRAD

LETNO POROČILO
O DELU NA
CENTRU ZA SOCIALNO DELO LJUBLJANA BEŽIGRAD

(za obdobje od 01.01.2016 do 31.12.2016)

KAZALO

UVOD.....	4
ZAPOSLENI NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO LJUBLJANA BEŽIGRAD.....	4
IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO LJUBLJANA BEŽIGRAD V LETU 2016.....	4
ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV CSD	6
POROČILU O DELU V LETU 2016.....	8
I. CENTER ZA SOCIALNO DELO.....	8
I.A VARSTVO OTROK IN DRUŽINE.....	8
I.A.1 Statusna razmerja	8
I.A.1.1 Družinsko in/ali partnersko svetovanje – urejanje odnosov v družini (10. člen ZZZDR)	8
I.A.1.2 Svetovalni razgovor ob prenehanju zakonske zveze	8
I.A.1.3 Predhodno družinsko posredovanje	9
I.A.1.4 Dovolitev sklenitve zakonske zveze osebi, ki se ni stara 18 let/ iz drugih razlogov	10
I.A.2 Razmerja med starši in otroki	10
I.A.2.1 Določitev in sprememba osebnega imena.....	10
I.A.2.2 Priznanje in/ali izpodbijanje očetovstva in materinstva	10
I.A.2.3 Pomoč pri varstvu otrokove koristi v sodnih postopkih.....	11
I.A.2.4 Preživnine.....	12
I.A.2.5 Odločanje o odtujitvi ali obremenitvi otrokovega premoženja	14
I.A.3 Izpolnjevanje starševske skrbi.....	14
I.A.3.1 Pomoč pri sklenitvi sporazuma v sporih, če si starša nista enotna pri izvrševanju starševske skrbi (113. člen ZZZDR).....	14
I.A.3.2 Predlog sodišču za podaljšanje starševske skrbi staršem čez otrokovo polnoletnost ali predlog za prenehanje podaljšanja.....	15
I.A.3.3 Predlog sodišču za pridobitev poslovne sposobnosti.....	15
I.A.3.4 Predlog sodišču za odvzem/vrnitev starševske pravice	15
V poročevalnem obdobju ni bil podan noben predlog.....	15
I.A.3.5 Mnenja CSD izven sodnih postopkov	15
I.B POSEBNO VARSTVO OTROK IN MLADOSTNIKOV	15
I.B.1 Ukrepi za zaščito otrok in mladostnikov (ZZZDR) in naloge za preprečevanje nasilja v družini	15
I.B.2 Rejništvo.....	19
I.B.3 Skrbništvo otrok	20
I.B.3.1 Postavitev skrbnika za posebni primer.....	20
I.B.3.2 Postavitev/prenehanje stalnega skrbništva otroku	21
Vir: Interna poročila 2016.....	21
I.B.3.3 Prilivitev odtujitve ali obremenitve otrokovega premoženja, odobritev pravnih poslov otroka (191., 203. člen ZZZDR).....	21
I.B.4 Posvojitev	21
I.B.5 Obravnava otrok in mladoletnikov.....	23
I.B.5.1 Obravnava otrok in mladoletnikov zunaj sodnega postopka	23
I.B.5.2 Obravnava mladoletnikov v kazenskem postopku in v postopku o prekršku	24
I.B.6 Vzgojni ukrepi po Kazenskem zakoniku (KZ) in Zakonu o prekrških (ZP).....	24
I.C VARSTVO ODRASLIH	27
I.C.1 Penalno področje in opravljanje dela v splošno korist.....	27
I.C.2 Skrbništvo odraslih	28
I.C.2.1 Odvzem poslovne sposobnosti, postavitev pod skrbništvo in spremljanje skrbništva	28
I.C.2.2 Skrbništvo za posebni primer	30
I.C.3 Urejanje statusa invalida	31
I.C.3.1 Pravica gluhih oseb do tolmača.....	32
I.C.3.2 Pravica do izbire družinskega pomočnika	33
I.C.4 Varstvo starih	33

I.C.5 Obravnava v skupnosti	33
I.D OPROSTITVE PRI PLAČILU STORITEV	34
I.E PRAVICE PO ZAKONU O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV IN MOL DENARNE POMOČI	34
I.F STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKI PREJEMKI	39
I.F.1 Družinski prejemki	39
I.F.2 Zavarovanje za starševsko varstvo	39
I.G SOCIALNO VARSTVENE STORITVE	40
II. KRIZNI CENTER ZA MLADE	43
II.A VARSTVO OTROK IN MLADOSTNIKOV PRIKRAJŠANIH ZA NORMALNO DRUŽINSKO ŽIVLJENJE Z MOŽNOSTJO KRATKOTRAJNE NAMESTITVE	43
II.A.1 Pregled bivajočih po mesecih	44
II.A.2 Kdo jih je napotil v KCM	44
II.A.3 Starost in spol otrok in mladostnikov, ki so bivali v KCM	45
II.A.4 Kam so odšli po bivanju v KCM	45
II.A.5 Koliko dni so mladostniki bivali v KCM	47
II.B RAZLOGI ZA BIVANJE OTROK IN MLADOSTNIKOV V KCM	48
II.C PROJEKT BREZPLAČNA MODRA ŠTEVILKA – TELEFON PETRA KLEPCA	48
II.D DELO S PROSTOVOLJCI	48
II.E OSTALE AKTIVNOSTI KRIZNEGA CENTRA ZA MLADE	49
II.F NOVI PROSTORI KCM LJUBLJANA	50
III. CENTRALNA ENOTA ZA STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKE PREJEMKE	50
III.A. SPLOŠNO O CENTRALNI ENOTI ZA STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKE PREJEMKE	50
III.B DEJAVNOST CENTRALNE ENOTE ZA STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKE PREJEMKE	51
III.B.1 Odločanje o pravicah državljanov EU iz zavarovanja za starševsko varstvo in o družinskih prejemkih ter izmenjava in posredovanje informacij na obrazcih serije E in SED	52
III.B.2 Informiranje CSD in občanov o izvajanju pravic po ZSDP in Uredbah	53
III.B.3 Elektronski predali za CSD-je	53
III.B.4 Izdaja zahtevkov za povračila neupravičeno izplačanih družinskih dajatev v Republiki Sloveniji	54
PRILOGE	55

UVOD

Center za socialno delo Ljubljana Bežigrad (v nadaljnjem besedilu Center) ima po odloku Vlade Republike Slovenije status javnega zavoda. Organiziran je za opravljanje dejavnosti socialnega varstva za območje Upravne enote Ljubljana – izpostava Bežigrad.

Center opravlja naloge, ki se nanašajo na izvajanje javnih pooblastil na področjih varstva otrok in družine, varstva odraslih, oprostivah plačil storitev, denarne socialne pomoči, družinskih prejemkov in zavarovanja za starševsko varstvo, ter naloge, ki jih centrom za socialno delo nalagajo drugi predpisi. Center opravlja tudi storitve prve socialne pomoči, socialne preventive, osebne pomoči, pomoči družini za dom. Sedež centra je na Einspielerjevi ulici 6. Dejavnost centra je tudi Krizni center za mlade s sedežem na Podmilščakovi ulici 20, ki deluje na podlagi pogodbe o organiziranju in izvajanju nalog regijskega kriznega centra za mlade, ki sta jo sklenila Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (v nadaljevanju MDDSZ) in Center. Krizni center pokriva širše področje Ljubljane, in sicer: UE - Ljubljana, Domžale, Grosuplje, Kamnik, Ribnica, Vrhnika, Logatec. V okviru centra deluje tudi Centralna enota za starševsko varstvo in družinske prejemke kot prvostopenjski organ za celotno državo na Einspielerjevi ulici 6. Vlada Republike Slovenije je dne 9. 6. 2016 izdala Odlok o spremembi Odloka o preoblikovanju Centra za socialno delo Ljubljana Bežigrad v javno socialno varstveni zavod (odlok št. 01403-15/2016/5). V skladu z odlokom se dopolnijo naloge Centralne enote za starševsko varstvo in družinske prejemke (v nadaljevanju: CE), ki se bodo lahko opravljale tudi na naslovu Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana.

Obe enoti financira MDDSZ. Dejavnost Centra financira MDDSZ, po pogodbi pa tudi Mestna občina Ljubljana in Občina Dol.

ZAPOSLENI NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO LJUBLJANA BEŽIGRAD

Na centru je bilo 31.12.2016 poleg direktorja, ki organizira in vodi strokovno delo in poslovanje centra, zaposlenih 31 delavcev. 5 delavcev je zaposlenih v Kriznem centru za mlade in 6 na Centralni enoti za starševsko varstvo in družinske prejemke. Skupaj je torej zaposlenih 43 delavcev.

IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO LJUBLJANA BEŽIGRAD V LETU 2016

Naslednja razpredelnica prikazuje pregled izobraževanj, ki so se jih v letu 2016 udeležili zaposleni na Centru.

Datum izobraževanja	Izobraževanje	Število udeležencev
11.2.2016	REFLEKSIVNA UPORABA ZNANJA V KONTEKSTU PRAKTIČNEGA UČENJA	1
14.-16.9. 2016	ZDRAVO VODENJE	1
10.-12.10.2016	KONFLIKTNI MANAGEMENT	1
4.2.2016	MOTOVACIJSKI INTERVJU	1
10.-12.2.2016	USPOSABLJANJE ZA ZUP	1
15.3.2016	IZPIT ZUP	1

18.2.2016	SODNO IZVEDENSTVO V PRIMERIH NASILJA V DRUŽINI	2
16.2.2016	PREDLOG ZSV	1
3.3.2016	DELOVNI POSVET IDSP	5
10.3.2016	MLADOSTNIK IN SPREJEMANJE ODGOVORNOSTI	2
3.3.2016	SKRBNIŠTVO	1
8.3.2016	UREDBA O UPRAVNEM POSLOVANJU	3
22.3.2016	VSEBINSKO USPOSABLJANJE ZSDP	3
24.3.2016	DELO NA PODROČJU NASILJA V DRUŽINI	1
7.4.2016	SOUSTVARJANJE POMOČI DRUŽINA V SKUPNOSTI	1
15.3.2016	ZUP	4
22.3.2016	METODE SOCIALNEGA DELA	2
24.3.2016	OD NASTANKA DO ARHIVIRANJA DOKUMENTOV	3
31.3.2016	ZASVOJENE OSEBE V POSTOPKIH NA CSD	2
5.4.2016	ODOBRITEV PRAVNIH POSLOV	1
14.4.2016	MLADOSTNIK – ODPORI IN OBRAMBNI MEHANIZMI	1
21.4.2016	UREJANJE PLAČNEGA SISTEMA IN NADZOR JU	2
19.4.2016	VODENJE USTNIH OBRAVNAV	1
18.4.2016	SOCIALNA AKTIVACIJA	2
4.-5.5. 2016	SEMINAR NA PODROČJU STARŠEVSKEGA VARSTVA IN DRUŽINSKIH PREJEMKOV	2
19.5.2016	VAROVANJE OTROKOVIH KORISTI PO RAZPADU DRUŽINE	1
19.5.2016	STIKI POD NADZOROM	1
26.5.2016	POSVOJITEV	1
2.6.2016	PSP	1
9.-10.6.2016	KREPITEV MEDKULTURNIH KOMPETENC NA PODROČJU SOC. VARSTVA	1
9.6.2016	SODELOVANJE CSD IN URADOV V KONTEKSTU SOCIALNE AKTIVACIJE	3
30.8.2016	SISTEMSKI PRISTOP K MEDVRSTNIŠKEMU NASILJU	1
7.6.2016	ZUP IN UREDBA	6
6.-7.10.2016	SEMINAR ZA DIREKTORJE	1
	USPOSABLJANJE STROKOVNIH SODELAVCEV	1
20.10.2016	ZAGOTAVLJANJE NAJVEČJE OTROKOVE KORISTI	1
10.11.2016	KAKO UČINKOVITO KOMUNICIRATI Z ZAHTEVNIMI STRANKAMI	3
24.11.2016	DELOVNA RAZMERJA	1
24.11.2016	NOVELA ZAKONA O PREPREČEVANJU NASILJA	3
8.12.2016	POMOČ PRI IZPOLNJEVANJU STARŠEVSKE SKRBI	2
29.11.2016	POKAZENSKA POMOČ	2
8.12.2016	ISKANJE SKUPNIH REŠITEV V LUČI KORISTI OTROK IN MLADOSTNIKOV	1
13.12.2016	DELO Z ODRASLIMI STORILCI KAZNIVIH DEJANJ	1
27.5.2016	STROKOVNO SREČANJE TERAPEVTOV NA PODROČJU ODVISNOSTI	2
11.6.2016	ZAŠČITA IN POMOČ OTROKU IN MLADOSTNIKU PO TRAVMATIČNI IZKUŠNJI	1
15.9.2016	MLADOSTNIK IN TRAVMA	1
29.11.2016	AD-HOC BRUSELJ	1
8.-9.12.2016	REDNO LETNO IZOBRAŽEVANJE SINDIKATA	1
7.11.2016	ALI POSTAJAMO NAŠI STARŠI	4
V LETU 2016	SUPERVIZIJA	

Kar nekaj izobraževanj, ki so se jih zaposleni udeležili v letu 2016 je bila brezplačnih.

ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV CSD

Spremljanje kakovosti je pomembno za ugotavljanje uspešnosti in učinkovitosti, hkrati pa za načrtovanje izboljšav in prilagodljivosti. Pri tem je pomembno izpostaviti, da organizacije v javnem sektorju niso opredeljene v smislu doseganja finančnih učinkov, pač pa v smislu zagotavljanja poslanstva in storitev, ki jih zagotavljajo, čigar ustreznost je zelo težko meriti, saj imajo uporabniki storitev, kot tudi tisti, ki jih zagotavljajo, zelo različne predstave o njihovi kakovosti.

Tudi v letu 2016 smo na centru v skladu s ciljem prizadevanja za kakovostno delo spremljali zadovoljstvo uporabnikov z delom Centra za socialno delo Ljubljana Bežigrad. Ker smo želeli zajeti še večji vzorec uporabnikov naših storitev smo v ta namen na naši spletni strani uporabnikov omogočili možnost spletne ankete. Anketni vprašalnik (glej priloga št. 1) smo v letu 2016 nekoliko preoblikovali, tako v vsebinskem kot statističnem smislu (po novem ima anketa Likertovo lestvico merjena zadovoljstva).

V ta namen smo oblikovali anonimni anketni vprašalnik z 10 trditvami, ki so jih anketiranci ocenjevali s stopnjo strinjanja od 1-5 (1 - sploh se ne strinjam, 5 - zelo se strinjam). Vprašalnik je bil na voljo vsem uporabnikom centra v fizični obliki, oddali so ga lahko v posebne, za ta namen pripravljene škatle, ki so se nahajale na hodniku centra ter kot že omenjeno na spletni strani centra.

V poročevalnem obdobju smo zbrali **82** izpolnjenih anket (50 spletnih in 32 v fizični obliki). Povprečna starost anketirancev je bila 37,2 let. Kot razlog prihoda na center je največ anketirancev navedlo uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, 10 pa jih je kot razlog prihoda navedlo več kot eno zadevo. Grafična ponazoritev odgovorov na anketna vprašanja se nahaja v prilogi Letnemu poročilu o delu 2016 (glej priloga št. 1).

Prvo trditev »*Prostori centra za socialno delo so dostopni in primerni*« je izmed **82** anketirancev **6** (7,31%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam), **4** (4,87%) anketiranci z **2**, **18** (21,95%) anketirancev s **3**, **26** (31,70) anketirancev s **4** in **28** (34,14%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Drugo trditev »*V center pridem neobremenjeno (brez predsodkov)*« je izmed **82** anketirancev **15** (18,29%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam), **4** (4,87%) anketiranci z **2**, **23** (28,04%) anketirancev s **3**, **15** (18,29) anketirancev s **4** in **25** (30,48%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Tretjo trditev »*S sprejemov v glavni oziroma sprejemni pisarni centra sem zadovoljen/a*« je izmed **82** anketirancev **14** (17,07%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam), **4** (4,87%) anketiranci z **2**, **18** (21,95%) anketirancev s **3**, **19** (23,17) anketirancev s **4** in **27** (32,92%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Četrto trditev »*Zaposleni mi nudijo pomoč, ki jo potrebujem*« je izmed **82** anketirancev **28** (34,14%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam), **8** (9,75%) anketiranci z **2**, **16** (19,51%) anketirancev s **3**, **10** (12,19) anketirancev s **4** in **20** (24,39%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Peto trditev »*Od zaposlenih prejmem informacije, ki so mi pri reševanju težav v pomoč*« je izmed **82** anketirancev **29** (35,36%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam), **13** (15,85%) anketiranci z **2**, **11** (13,41%) anketirancev s **3**, **10** (12,19) anketirancev s **4** in **19** (23,17%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Šesto trditev »*Zadeva, ki sem jo urejal/a, je bila ustrezno obravnavana*« je izmed **82** anketirancev **28** (34,14%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam),

14 (17,07%) anketiranci z **2**, **6** (7,31%) anketirancev s **3**, **14** (17,07) anketirancev s **4** in **20** (24,39%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Sedmo trditev »*Hitrost reševanja zadev na centru je ustrezna*« je izmed **82** anketirancev **37** (45,12%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam), **14** (17,07%) anketiranci z **2**, **9** (10,97%) anketirancev s **3**, **12** (14,63) anketirancev s **4** in **10** (12,19%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Osmo trditev »*Imam občutek, da mi zaposleni zanjo prisluhniti*« je izmed **82** anketirancev **26** (31,70%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam), **17** (20,73%) anketiranci z **2**, **12** (14,63%) anketirancev s **3**, **13** (15,85) anketirancev s **4** in **14** (17,07%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Deveto trditev »*Zaposleni so se individualno zavzeli zame*« je izmed **82** anketirancev **32** (39,02%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam), **16** (19,51%) anketiranci z **2**, **16** (19,51%) anketirancev s **3**, **8** (9,75) anketirancev s **4** in **10** (12,19%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Deseto trditev »*V procesu pomoči imam možnost, da povem svoje mnenje in predloge*« je izmed **82** anketirancev **21** (25,60%) anketirancev ocenilo stopnjo strinjanja - **1** (sploh se ne strinjam), **9** (10,97%) anketiranci z **2**, **23** (28,04%) anketirancev s **3**, **14** (17,07) anketirancev s **4** in **15** (18,29%) anketirancev s **5** (zelo se strinjam).

Izmed vseh desetih trditev je bila najvišja povprečna ocena **3,8** pri trditvi »*Prostori centra za socialno delo so dostopni in primerni*«, najnižja povprečna ocena pa je bila **2,31** pri trditvi »*Hitrost reševanja zadev na centru je ustrezna*«. Trditvi *hitrost reševanja zadev* in *individualnost obravnave* sta bili ocenjeni podpovprečno, torej s skupno oceno pod 2,5. Vse ostale trditvi, pa so bile ocenjene nadpovprečno (skupna ocena nad 2,5).

Povprečna ocena vseh trditev je **2,9** (58%).

Od leta 2016 redno spremljamo tudi pohvale delavcev, ki jih shranjujemo na naši interni spletni strani. Tako lahko vsak delavec vidi, kdo je bil v določenem obdobju pohvaljen.

Zavedamo se, da je način sprejema oziroma prvi stik uporabnika s CSD in način začetka izvajanja storitve za uporabnike zelo pomemben v vidika upoštevanja njegovih potreb in njegovega zaupanja v kakovost storitev, zato se bomo v prihodnje še bolj prizadevali za ustrežnejši način sprejema oziroma prvega stika z uporabnikom, na način, ki bo ustrezal pričakovanjem in potrebam uporabnika v vidika varnosti, sprejetosti, zasebnosti in možnosti izbire. Pri tem bomo še posebej pozorni na najbolj ranljive skupine prebivalstva. Morda bi bilo dobro, da bi enkrat ali enkrat na dva meseca uvedli »**dneve odprtih vrat**« za osebno srečanje z direktorjem in uporabniki. Na ta način bi Center še bolj odprl vrata do uporabnikov.

Svoja znanja in spretnosti bomo še naprej razvijali tudi na področju opredeljevanja potreb uporabnikov in načinu ugotavljanja le-teh, s ciljem učinkovitejšega reševanja težav uporabnikov in krepitvijo njihove aktivne vloge pri tem. Prizadevali si bomo tudi za še večjo informiranost uporabnikov z možnimi storitvami v okviru CSD kot tudi zunanjo mrežo izvajalcev (preko spletne strani, letakov ipd.).

POROČILU O DELU V LETU 2016

I. CENTER ZA SOCIALNO DELO

I.A VARSTVO OTROK IN DRUŽINE

I.A.1 Statusna razmerja

I.A.1.1 Družinsko in/ali partnersko svetovanje – urejanje odnosov v družini (10. člen ZZZDR)

V letu 2016 je Center v okviru omenjene naloge obravnaval 11 družin oziroma parov (v enakem obdobju lani 16 družin). Namen naloge je usposabljanje družinskih članov oziroma partnerjev s težavami v medsebojnih odnosih za njihov prispevek k obstoju, spreminjanju in razvoju družine s strokovno oporo (v primeru nasilja med družinskimi člani, odvisnosti, težav v duševnem zdravju, partnerskem odnosu, stisk povezanih s težavami pri vzgoji in skrbi otrok, brezposelnostjo itd.), kar so tudi najpogostejše težave obravnavanih družin. Strokovni delavec pri tem paru/družini pomaga pri spoznavanju socialnih odnosov, njihovih odzivov, načinov sodelovanja in pogajanja pri reševanju konfliktov. Cilj in namen je socialno učenje, spreminjanje odnosov, krepitev virov moči, suverenost pri odločanju, omogočiti dostop do sredstev za preživetje itd.

I.A.1.2 Svetovalni razgovor ob prenehanju zakonske zveze

Center je v letu 2016 od sodišča prejel 63 zaprosil (v enakem obdobju lani 41 zaprosil), da opravi svetovalni razgovor v postopku razveze zakonske zveze. Namen razgovora je dogovor o urejanju življenja ob razpadu zakonske skupnosti in pomoč družini ter posamezniku v novem položaju. Zakonca sta vabljeni, ko center prejme od sodišča tožbo oziroma sporazum za razvezo zakonske zveze.

Če zakonca ne želita več živeti v zakonski skupnosti, se prizadeva, da uredita medsebojna razmerja do skupnih otrok, tako da bodo čim boljše zagotovljene koristi otrok. Zakonca se seznanijo s posledicami, ki nastanejo z razvezo zanju in za družino ter o možni strokovni pomoči za rešitev morebitnih nesoglasij, da se sporazumeta o varstvu in vzgoji otrok (kje in kako bo otrok živel po razvezi), stikih (kakšna oblika stikov je zanj primerna) in preživnini (materialna odgovornost obeh staršev za zagotavljanje otrokovih potreb in interesov). V nekaj primerih je bil v okviru postopka opravljen tudi razgovor z otrokom na podlagi 410. člena Zakona o pravnem postopku, kjer ima otrok možnost izraziti lastno mnenje v odvisnosti od njegove starosti in rzsodnosti, to mnenje skupaj z oceno, da je to kar si otrok želi tudi njemu v korist, center posreduje sodišču. Strokovni delavci centra so v letu 2016 opravili razgovor s 47 otroki (v letu 2015 s 24 otroki).

Center pošlje sodišču poročilo o opravljenem svetovalnem razgovoru in vključi mnenje glede koristi otrok, kar je v skladu s 64. členom oz. 105., 105.a, 106. in 106. a členom ZZZDR.

Novo v letu 2016 so bili dopisi sodišč za dopolnitev mnenj, ker se na primer starša na sodišču nista uspela dogovoriti ali pa sta spremenila svoje mnenje in stališča. Sodišča so tako zaprosila za pojasnila, v enem primeru načrt pomoči mami, v kolikor bi se otrok njej zaupal v vzgojo in varstvo. S tem se je delo pri posameznih primerih svetovalnih razgovorov podaljšalo, saj je bilo potrebno opraviti več razgovorov starši.

Najpogostejši razlogi za razvezo zakonske skupnosti so bili: čustvena odtujenost, prekinitve skupnega življenja, odtujenost, težave v odnosih, ko niso bila izpolnjena pričakovanja.

Tabela št. 1: Predlagatelj/ica razveze

način	predlagatelj/ica		
	žena	mož	skupaj
tožba	23	15	38
sporazumni predlog			25
SKUPAJ			63

Vir: Interna poročila 2016

V letu 2016 je bilo na sodišče vloženi več tožb kot sporazumnih predlogov. V večini so tožbo vložile žene, čeprav se tudi delež moških, ki vložijo tožbo za razvezo v primerjavi s preteklimi leti povečal.

Na tem področju se opaža, da so še vedno postopki razveze zakonske zveze, zaupanja otrok v vzgojo in varstvo, določitev stikov in preživnine na sodišču pogosto predolgi, kar staršem in otrokom še dodatno podaljšuje spore in stisko. Številne družine so ob tem v hudi stiski, center jim ob tem ponudi vključitev v socialnovarstvene storitve ter družinsko, partnersko svetovanje z namenom urejanj odnosov.

Sodišče je v letu 2016 izdalo začasno odredbo o stikih v 11 primerih in v 5 primerih o zaupanju v vzgojo in varstvo.

Tabela št. 2: Začasne odredbe

Število začasnih odredb	
vzgoja in varstvo	5
stiki	11
preživnina	/

Vir: Interna poročila 2016

I.A.1.3 Predhodno družinsko posredovanje

Predhodno družinsko posredovanje je pomoč roditeljem pri sklenitvi sporazumov, s katerimi dogovorijo odprta vprašanja, ob razvezi zakonske zveze ali razpadu zunajzakonske skupnosti. Predvsem je potrebno rešiti vprašanje vzgoje in varstva skupnih otrok, dogovoriti vprašanje preživnine ter urediti stike med otrokom in starši. Če se starša sama o tem ne sporazumeta, jima pri sklenitvi sporazuma pomaga center za socialno delo. Če se starša tudi ob pomoči centra za socialno delo ne sporazumeta, izda center *dokazilo (zapisnik)*, da sta se ob njegovi pomoči poskušala sporazumeti. Ta okoliščina je procesna predpostavka za odločanje sodišča, ki odloči na predlog enega ali obeh staršev (naloge se izvajajo v skladu s 105., 105.a, 106. in 106.a členom ZZZDR).

Tabela št. 3: Predhodno družinsko posredovanje: primerjava leti 2014, 2015 in 2016

Naloga	2014	2015	2016
- pomoč staršem pri sklenitvi sporazuma o varstvu in vzgoji otrok	43	38	40
- pomoč staršem pri sklenitvi sporazuma o preživljanju skupnih otrok	42	37	40
- pomoč staršem pri sklenitvi sporazuma o stikih	53	41	38
SKUPAJ	138	116	118

Vir: Interna poročila 2014, 2015 in 2016

Pri delu se opaža, da v določenih primerih, ko je postopek na centru zaključen (starša pridobita potrdilo/zapisnik) ne nadaljujeta postopka na sodišču. Zaradi težav in konfliktnih odnosov so nekateri postopki zahtevni in dolgotrajni in zajemajo poleg pomoči staršem tudi spremljanje in pomoč pri izvrševanju starševske funkcije.

V določenih primerih se starše usmerja tudi v mediacijo - na sodišču ali na družinsko mediacijo v okviru Skupnosti Centrov za socialno delo (SCSD).

V letu 2016 je bilo pri delu zaznati tudi večjo problematiko pri stikih. V dveh primerih predhodnega družinskega posredovanja je bilo posredovano tudi poročilo policiji zaradi zaznanega nasilja v družini.

I.A.1.4 Dovolitev sklenitve zakonske zveze osebi, ki se ni stara 18 let/ iz drugih razlogov

V letu 2016 nismo vodili nobenega tovrstnega postopka.

I.A.2 Razmerja med starši in otroki

Urejanje starševstva

I.A.2.1 Določitev in sprememba osebnega imena

V letu 2016 je Center obravnaval 1 primer pomoči staršema pri sporazumu glede določitve ali spremembe osebnega imena in izdelal 1 mnenje v sporu med roditeljema glede spremembe osebnega imena. Če otrokovi starši niso živi ali ne morejo izpolnjevati starševske skrbi, določi ime otroku oseba, ki ji je zaupana skrb za otroka v soglasju s Centrom. V letu 2016 Center ni podal nobenega tovrstnega soglasja.

I.A.2.2 Priznanje in/ali izpodbijanje očetovstva in materinstva

V letu 2016 je bilo na Centru 262 priznanj očetovstva, kar je 8% manj kot v letu 2015, ko je bilo 287 priznanj očetovstva. Večina bodočih očetov prizna otroka pred rojstvom otroka, kar je povezano z uveljavljanjem pravice do očetovskega dopusta.

V letu 2016 je center obravnaval 3 zadeve, kjer je nudil pomoč pri sodnem ugotavljanju očetovstva/materinstva.

I.A.2.3 Pomoč pri varstvu otrokove koristi v sodnih postopkih

Kadar se starša tudi ob pomoči Centra ne sporazumeta o vzgoji in varstvu otrok, stiki in preživnini, se postopek na zahtevo enega ali obeh staršev nadaljuje na sodišču. Potrebno je omeniti, da dokazilo (zapisnik), ki ga starša dobita ob zaključku predhodnega družinskega posredovanja, nima izvršilne funkcije, če se dogovora ne držita. Sodišče zaprosi Center praviloma za mnenje na tistih področjih, kjer so ostala odprta vprašanja (varstvo in vzgoja, preživnina, stiki).

Center je na zaprosilo Okrožnega sodišča v Ljubljani, Oddelka za družinsko sodstvo poleg mnenj v postopkih razveze zakonske zveze (glej A1.2) podal tudi:

Tabela št. 4: Število mnenj o otrokovi koristi – primerjava med leti 2014, 2015 in 2016

Naloga	2014	2015	2016
- mnenje o otrokovi koristi glede varstva in vzgoje	30	38	46
- mnenje o višini preživnine	31	31	45
- mnenje o otrokovi koristi glede stikov	34	41	45
- ugotavljanje preživninske dolžnosti pri odstopu iz državljanstva	/	/	1
SKUPAJ	95	110	137

Vir: Interna poročila 2014, 2015 in 2016

Kadar imata starša sodno že urejene stvari (sodna poravnava ali sodba) in prihaja do želj po spremembah, lahko eden ali drugi starš ponovno sproži postopek na sodišču. V teh primerih lahko ponovno zaprosi Center za mnenje o odprtih vprašanjih.

Zaradi vedno večjega števila zaprosil sodišč za izdajo začasnih odredb se v eni zadevi pogosto pripravita dva mnenja, najprej krajše (v kolikor je bila družina že obravnavana na CSD) in potem daljše/obsežnejše – dokončno. Za pripravo mnenja/poročila se zaproša tudi za poročila vrtca/šole/ZDR, obiski na domu, idr.

V letu 2016 je center v 5 zadevah (za skupaj 5 otrok) izvajal **stike pod nadzorom tretje osebe**. Na dan 31.12.2016 so se stiki pod nadzorom izvajali v 5 zadevah za skupno 5 otrok. Sodišče lahko odloči, da se stiki izvršujejo pod nadzorom, če sicer ne bi bila zagotovljena otrokova korist.

Na področju izvajanja stikov pod nadzorom je opaziti porast števila zadev, ki je povezan tudi z novim programom Društva za nenasilno komunikacijo nudenja varne namestitve ženskam in otrokom, ki so žrtve nasilja s področja celotne Slovenije, ki imajo na območju CSD Bežigrad urejeno začasno prebivališče in zato, kot krajevno pristojen, izvajanje stikov prevzema CSD Bežigrad.

I.A.2.4 Preživnine

V obdobju med 1.1.2016 in 31.12.2016 je bilo na novo določenih 196 preživnin (v enakem obdobju lani 107 preživnin), ukinjenih je bilo 171 preživnin (v letu 2015 - 134 preživnin). Spodnja razpredelnica prikazuje število novih ter število vseh preživnin glede na akt o določitvi preživnine.

Tabela št. 5: Število preživnin glede na akt o določitvi preživnine

Naziv akta	št. vseh na dan 31.12.2016	št. novih v 2016	št. vseh na dan 31.12.2015	št. novih v 2015	št. novih v 2014	št. novih v 2013	št. novih v 2012	št. novih v 2011	št. novih v 2010
notarski zapis	29	8	25	1	7	3	4	6	6
sodba	398	11	407	10	9	13	12	18	17
sodna poravnava (sklep)	1290	177	1111	96	122	98	137	104	129
dogovor na CSD	230	/	233	/	/	/	/	/	/
SKUPAJ	1947*	196	1776	107	138	114	153	128	152

*razlika med številom vseh preživnin in številom vseh upravičencev je zaradi tega, ker ima lahko isti upravičenec več zavezancev za preživljanje (npr. v primeru sostarševstva)

Vir: Informacijski sistem centrov za socialno delo (v nadaljevanju ISCS2)

O dolžnosti preživljanja otrok in višini preživnine od 1. maja 2004 odločajo sodišča, bodisi na podlagi tožbe ali sporazuma o preživnini (sodna poravnava). Enako velja za preživnine otrok do staršev in preživnine med zakonci. Upravičenec in zavezanec pa lahko skleneta o preživnini tudi sporazum v obliki izvršljivega notarskega zapisa. Posledično iz leta v leto upada delež preživnin določenih z dogovorom na Centru. Po podatkih iz zgornje razpredelnice se večina preživnin določi sporazumno. V 2016 letu se je v primerjavi z letom 2015 povečalo število na novo določenih preživnin, več je bilo tudi ukinjenih preživnin.

Naslednja razpredelnica prikazuje število preživnin glede na starost/status upravičenca.

Tabela št. 6: Upravičenci po razredih

Razred	Št. novih upravičencev v letu 2016	Št. vseh upravičencev na dan 31.12.2016
Starost upravičenca do 6 let, zavezanec je oče ali mati	52	149
Starost upravičenca do 14 let, zavezanec je oče ali mati	93	634
Starost upravičenca do 18 let, zavezanec je oče ali mati	32	362
Starost upravičenca nad 18 let, se šola, zavezanec je oče ali mati	14	483
Starost upravičenca nad 18 let, podaljšana roditeljska pravica, zavezanec je oče ali mati	2	11
Zavezanec je mož, žena, zunajzakonski partner, zunajzakonska partnerica	1	16
Zavezanec je otrok	1	4
Zavezanec je druga oseba	1	1
Skupaj	196	1660

Vir: ISCS2

Največji delež upravičencev do preživnine predstavljajo otroci od 6. do 18. leta starosti. V letu 2016 je bilo največ na novo določenih preživnin v razredu otrok od 6. do 14. leta starosti.

Tabela št. 7: Število preživnin glede na zavezanca in prejemnika za plačilo preživnine

Zavezanec	Število preživnin	Prejemnik (glede na sorodstveno razmerje zakonitega zastopnika)	Število
mož upravičenke	16	druga oseba	3
druga oseba	1	mati upravičenca/ke	1119
oče upravičenca/ke	1692	oče upravičenca/ke	148
mati upravičenca/ke	233	rejnik upravičenca/ke	4
otrok upravičenca	5	sam	669
Skupaj	1947	skrbnik upravičenca/ke	1
		skrbnik CSD	3
		Skupaj	1947

Vir: ISCS2

Razpredelnica ponazarja, da so v največjem številu zavezanci za plačevanje preživnine očetje upravičencev, prejemnice plačila preživnine pa matere otrok.

Tabela št. 8: Višina preživnin glede na akt o določitvi preživnine (število obravnavanih map: 1947)

Tip akta	najvišja	najnižja	povprečna
dogovor na CSD	447,69 EUR	5,91 EUR	124,43 EUR
notarski zapis	400,00 EUR	20,00 EUR	134,98 EUR
sodba	1.087,67 EUR	14,82 EUR	200,09 EUR
sodna poravnava (sklep)	1.500,00 EUR	20,00 EUR	174,79 EUR

Vir: ISCS2

Povprečna višina preživnine je glede na akt o določitvi preživnine v razponu od 124,43 EUR in 200,09 EUR.

Vseh aktivnih preživnin je 1947, za katere pa ni rečeno, da se plačevanje v vseh primerih tudi dejansko izvaja (izvršbe).

Pravico do nadomestila preživnine po Zakonu o jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu Republike Slovenije (ZJSRS) ima otrok, ki mu je s pravnomočno sodbo ali začasno odredbo sodišča oziroma z dogovorom pri Centru določena preživnina, ki je zavezanec ne plačuje; je državljan Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji oziroma je tujec in ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji, če je tako določeno z meddržavnim sporazumom ali ob pogoju vzajemnosti; in še ni star 18 let. Otroku pripada pravica do nadomestila preživnine, če je postopek izvršbe po predpisih, ki urejajo izvršbo in zavarovanje, neuspešno zaključen ali če postopek izvršbe traja več kot tri mesece.

ZJSRS določa višino nadomestila preživnine, ki po zadnji uskladitvi v letu 2012 znaša:

- za otroka do 6. leta starosti 72,46 EUR
- za otroka od 6. do 14. leta starosti 79,70 EUR
- za otroka nad 14. letom starosti 94,19 EUR

Zakon za uravnoteženje javnih financ, ki je bil sprejet v letu 2012 določa, da se nadomestila preživnin ne uskladijo do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka družbenega bruto proizvoda.

Kadar je preživnina nižja od zneska določenega v izvršilnem naslovu ima otrok pravico do nadomestila preživnine v višini, ki mu je bila določena z izvršilnim naslovom, kar pomeni, da

v takem primeru otroku pripada nadomestilo preživnine v višini preživnine, določene z zadnjim obvestilom centra za socialno delo o uskladitvi, to je v višini, usklajeni na podlagi Količnika uskladitve preživnin za 2014 (Ur. l. RS, št. 21/14).

Na dan 31.12.2016 je bilo v preživninski bazi CSD Ljubljana Bežigrad evidentiranih 82 upravičencev do nadomestila preživnine.

I.A.2.5 Odločanje o odtujtvi ali obremenitvi otrokovega premoženja

Center vodi postopek v primeru odtujtve ali obremenitve otrokovega premoženja ter odobritve pravnih poslov po 111. členu ZZZDR, po katerem smejo starši samo s privolitvijo centra za socialno delo odsvojiti ali obremeniti premoženje svojega otroka samo zaradi njegovega preživljanja, vzgoje in izobrazbe, ali če to zahteva kakšna druga njegova korist.

V letu 2016 je Center vodil in odločal o 14 zadevah v upravnem postopku ter izdal 30 soglasij.

Naslednja razpredelnica prikazuje zahtevke glede na razlog obravnave.

Tabela št. 9: Zahtevki glede na povod (razlog) obravnave:

Predmet obravnavanega pravnega posla	Št.	Odločitev	Način odločanja
odobritev dedne izjave zakonitemu zastopniku (staršu ali spp)	8	odobritev	Odločanje v upravnem postopku (odločba)
- sprejem dediščine	4		
- odpoved dediščini	3		
- dedni dogovor	1		
darilna pogodba	/		
- za nepremičnine	/		
- drugo	/		
menjalna pogodba	/		
prodajna pogodba	6		
- za nepremičnine	1	odobritev	
- za motorna vozila	3	odobritev	
- za vrednostne papirje	2	odobritev	
pogodba o razdružitvi	/		
dvig denarnih sredstev z računa z omejenim poslovanjem	20	ugodeno*	*Soglasje na podlagi pregleda predložene dokumentacije (predračuni, računi, najemne pogodbe ipd.)
najemna pogodba za nepremičnino	6	ugodeno*	
Drugo:	4	ugodeno*	

Vir: Interna poročila 2016

I.A.3 Izpolnjevanje starševske skrbi

I.A.3.1 Pomoč pri sklenitvi sporazuma v sporih, če si starša nista enotna pri izvrševanju starševske skrbi (113. člen ZZZDR)

Če se starša tudi ob pomoči Centra ne sporazumeta, o vprašanih, ki bistveno vplivajo na otrokov razvoj, odloči o tem sodišče. Preden sodišče odloči, mora o otrokovi koristi pridobiti mnenje Centra za socialno delo. V letu 2016 je Center obravnaval 7 primerov. En primer se je

nanašal na prodajo/razdelitev otrokovega premoženja, en primer pa na prešolanje otroka. V teh dveh primerih sta starša dosegla sporazum. V preostalih 5 primerih pa starša nista uspela doseči sporazuma, zato je center izdelal mnenje za sodišče. En primer se je nanašal na prešolanje otroka, 1 na spremembo vrta otroka, 1 primer na spremembo priimka, 1 primer cepljenje, 1 primer pa na odhod otroka v tujino.

I.A.3.2 Predlog sodišču za podaljšanje starševske skrbi staršem čez otrokovo polnoletnost ali predlog za prenehanje podaljšanja

Namen instituta podaljšanja starševske skrbi staršem čez otrokovo polnoletnost je varovanje interesov polnoletne osebe s posebnimi potrebami. V letu 2016 ni bilo podanega nobenega predloga pristojnemu sodišču za podaljšanje starševske skrbi staršem čez polnoletnost otroka.

I.A.3.3 Predlog sodišču za pridobitev poslovne sposobnosti

V letu 2016 nismo podali *nobenega* predloga.

I.A.3.4 Predlog sodišču za odvzem/vrnitev starševske pravice

V poročevalnem obdobju ni bil podan noben predlog.

I.A.3.5 Mnenja CSD izven sodnih postopkov

V letu 2016 je Center podal 4 mnenja o ogroženosti otroka zaradi neugodnega socialnega položaja otroka za sprejem v vrtec ter 4 mnenja o socialnih razmerah družine za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem. Kot novost v letu 2016 sta bili izdana tudi 2 soglasja centra, da lahko na razpisu za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem kandidira mladoletni otrok v skladu z 111. členom ZZZDR.

I.B POSEBNO VARSTVO OTROK IN MLADOSTNIKOV

I.B.1 Ukrepi za zaščito otrok in mladostnikov (Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih - ZZZDR) in naloge za preprečevanje nasilja v družini

Centrom je država zaupala javna pooblastila za izvajanje ukrepov za zaščito otrok in mladostnikov. V kolikor starši pravice oz. dolžnosti skrbeti za svoje otroke ne izpolnjujejo in obstaja sum o neustreznem ravnanju, zanemarjanju, opuščanje skrbi za njegov zdrav osebni razvoj, psihično ali telesno nasilje, je Center dolžan poseči v njihovo skrb za otroke in z izvajanjem ukrepov za vzgojo in varstvo otroka zaščiti otrokove pravice in koristi. Ugotovitveni postopek zajema ugotavljanje družinskih razmer in položaja otrok, oceno ogroženosti, pogovore s starši in otroki, obiske na domu, timske sestanke (interne, medinstitucionalne), izvajanje nadzora nad izvrševanjem starševske skrbi, napotitve staršev in otrok v ustrezno obravnavo, svetovanje in vodenje staršev, sodelovanje z institucijami.

Center izvaja ukrepe za vzgojo in varstvo otroka zlasti tako, da spremlja psihofizični razvoj otrok, ki živijo v neugodnih življenjskih razmerah ali pri katerih je ogrožen njihov razvoj (119. člen ZZZDR).

Ukrepi za zaščito otrok na podlagi ZZZDR

V letu 2016 so bile obravnavane 4 zadeve na podlagi **ukrepa po 119. členu ZZZDR**. V 2 primerih se zadeva na dan 31.12.2016 še ni zaključila, en primer je bil zaradi prenosa krajevne pristojnosti odstopljen drugemu centru, v enem primeru pa je prišlo do ustavitve postopka, saj je bilo za otroka urejeno sorodstveno rejništvo.

V letu 2016 je bila izdana 1 negativna odločba na podlagi **120. člena ZZZDR**. Na dan 31.12.2016 pa je v obravnavi 1 zadeva po 120. členu ZZZDR, ki je bila odstopljena iz drugega centra zaradi spremembe krajevne pristojnosti. Varstvo otroka z odvzemom se izvaja v primerih, kadar zanj v domačem okolju ni primerno poskrbljeno.

V skladu s **121. členom ZZZDR** je bilo na dan 31.12.2016 v zavode oziroma stanovanjske skupine nameščenih 5 mladoletnikov. Ena mladostnica je nameščena v VIZ Višnja Gora, ena v VZ Kranj – stanovanjsko skupino Stražišče, eden v VIZ Smlednik in dva v SS Hiša MD Jarše. Center je v letu 2016 izdal 3 končne odločbe glede namestitve v zavod, 3 začasne odločbe glede namestitve v zavod ter 2 odločbi glede prenehanja zavodske namestitve. Ena zadeva je bila odstopljena drugemu krajevno pristojnemu centru. Eno zadevo pa je center prejel odstopljeno z drugega centra.

2 postopka oddaje otroka v zavod na dan 31.12.2016 še nista zaključena. 1 postopek, ki je bil začel v letu 2016, pa je bil zaključen brez namestitve.

Centri se pri nameščanju otrok in mladostnikov v zavode pogosto srečujemo s težavami, ki so posledica neustreznih in pomanjkljivih sistemskih rešitev (zavračanje mladostnikov zaradi prezasedenosti zavodov, uporabe nedovoljenih drog, pridruženih motenj (psihiatričnih). Pogosto se ukvarjamo s vprašanjem »kam z mladostnikom«, ko center prejme od zavoda informacijo, da mladostnik »presega njihov okvir«.

Na tem področju se opaža prepočasen odziv ministrstev na hitre družbene spremembe in s tem povezane nove težave in probleme (mladostniki s pridruženimi psihiatričnimi motnjami, mladostniki z izrečenim ukrepom prepovedi približevanja ...). Ni sistemskih rešitev, tako da se v posameznih primerih reševanje aktualne problematike prepušča posameznemu strokovnemu delavcu, mladostniki ostajajo na cesti brez ustrezne obravnave. Nujno bi bilo povezovanje vseh treh ministrstev (sociala, šolstvo in zdravstvo), nujni dodatni oddelki za intenzivno obravnavo mladostnikov. Problem predstavlja tudi »neustrezna« obravnava mladostnikov s psihiatričnimi motnjami na varovanih oddelkih za odrasle.

Naloge za preprečevanje nasilja v družini

Naloge na podlagi Zakona o preprečevanju nasilja v družini (ZPND) ter ukrepi za varstvo otrok in mladostnikov in urejanje odnosov v družini se pogosto prepletajo. V primeru, ko gre za odraslo osebo (žrtev nasilja), ki ima otroke, se zadeva obravnava skupaj in je torej spis odprt in se vodi na odraslo žrtev z otroki.

Namen nalog je preprečiti izvajanje nasilja v družini, krepitev moči žrtvi, podpora pri urejanju statusnih in odnosnih zadev, podpora povzročitelju nasilja pri prepoznavanju neustreznih vzorcev vedenja in njihovem spreminjanju. Pred izvedbo naloge za preprečevanje nasilja, če je izrečen ukrep prepovedi določenemu kraju oziroma osebi, je potrebno v skladu z zakonodajo obvezno z žrtvijo in povzročiteljem opraviti socialno varstveno storitev prva socialna pomoč.

Na centru smo v letu 2016 obravnavali 67 primerov nasilja v družini, kjer je bilo 76 žrtev nasilja. Kot kaže spodnja razpredelnica je število primerov obravnavanih na podlagi Zakona o preprečevanju nasilja v družini med leti 2014, 2015 in 2016 številčno primerljivo.

Tabela št. 10: Število primerov – ZPND – primerjava med leti 2014, 2015 in 2016

	2014	2015	2016
Število map/nalog	74	64	67
število žrtev	84	71	76
število povzročiteljev	73	60	67

Vir: Baza socialnih podatkov (BSP)

Tabela št. 11: Analiza po starosti - leto 2016

starost	žrtev	povzročitelj
do 6 let	6	/
do 14 let	2	/
do 18 let	/	4
do 21 let	3	/
do 26 let	6	2
do 45 let	40	40
do 60 let	18	17
do 75 let	/	3
nad 75 let	1	1
SKUPAJ	76	67

Vir: BSP

Največje število žrtev nasilja so odrasli od 26. do 60. leta.

Tabela št. 12: Razmerje povzročitelja do žrtve – leto 2016

razmerje	število
partner	31
bivši partner	24
oče/mati	2
otrok/pastorek	8
brat/sestra	2
SKUPAJ	67

Vir: BSP

V večini primerov je povzročitelj nasilja žrtvin partner.

Tabela št. 13: Vrste nasilja – leto 2016

Vrsta	število
fizično	43
psihično	50
spolno	/
ekonomsko	3
zanemarjanje	/
SKUPAJ	96

Vir: BSP

Razpredelnica kaže, da prevladujeta fizično in psihično nasilje. Pri tem je potrebno poudariti, da gre pri nasilju, ki ga doživljajo posamezne žrtve največkrat za prepletanje - ob fizičnem nasilju je vedno prisotno tudi psihično nasilje, spolno nasilje vsebuje tudi elemente fizičnega in psihičnega nasilja.

Center o izreku prepovedi približevanja (PP) najpogosteje informira interventna služba (IS) za obravnavo nasilja v družini, varnostni načrt za žrtve nasilja se oblikuje na multidisciplinarnih timih. Center je v primeru izrečenega ukrepa prepovedi približevanja po Zakonu o nalogah in pooblastilih policije ter na podlagi Pravilnika o prepovedi približevanja določenem kraju oziroma osebi ali na podlagi 19. člena ZPND, dolžan navezati tudi stik tudi s kršiteljem in ga seznaniti s svojimi in storitvami drugih organizacij, kar je bilo v praksi tudi opravljeno.

Spodnja tabela zajema število ukrepov PP na CSD Ljubljana Bežigrad v letu 2016.

Tabela št. 14: Prikaz števila ukrepov PP za leto 2016

Št. ukrepov PP preko IS – izven poslovnega časa	Št. ukrepov PP direktno na CSD – v poslovnem času CSD	Št. ukrepov PP CSD obvestile same stranke	ŠKUPNO št. ukrepov PP	Št. sodno izrečenih ukrepov PP (ZPND)
18	6	2	26	5

Vir: Interna poročila 2016

Naslednja tabela prikazuje število obravnavanih primerov nasilja v 2016 letu.

Tabela št. 15: Prikaz obravnavane primerov nasilja za leto 2016

Center za socialno delo Ljubljana Bežigrad	Število
Število vseh informacij oz. prijav nasilja v družini	88
Število obravnavanih primerov nasilja (vključno PSP)	98
Število vseh oseb v obravnavanih primerih nasilja	173
Število mladoletnih oseb v obravnavanih primerih nasilja	74
Število MDT - multidisciplinarnih timskih sestankov v obravnavi nasilja	13
Število notranjih – kriznih timskih sestankov	6

v obravnavi nasilja	
Skupno število MDT in posvetovalnih timov	19
Število potreb po namestitvi žrtve ali druge/ga upravičenca v varne hiše ali materinski dom	3
Število realiziranih potreb po namestitvi v varnih hišah (VH) in materinskih domovih (MD)	1

Vir: Interna poročila 2016

Najpogosteje Centru informacije o nasilju posreduje policija. Center prouči okoliščine vsakega primera posebej, tudi s pomočjo morebitnih že znanih informacij v okviru Centra in izdelava oceno ogroženosti žrtve. V sodelovanju z žrtvijo se oceni potreba po izdelavi načrta pomoči oziroma izbere načine ukrepanja in po potrebi skliče multidisciplinarni tim. Z žrtvami nasilja so se vodili svetovalni razgovori, v primerih, ko so bili pri nasilju udeleženi tudi otroci, pa se je ugotavljalo ali je potrebno izvesti ukrepe za zaščito otrok.

Na področju obravnave nasilja v družini je zaznati dobro sodelovanje s policijo, šolami, vrtci, nevladnimi organizacijami, slabše pa z zdravstvom. Skozi delovni odnos na področju ZPND je v določenih primerih potrebnih več sestankov MDT-ja, zlasti kadar gre za mladoletno osebo.

Žrtve nasilja se napotuje oziroma usmerja tudi v zunanje institucije in različne programe nevladnih organizacij, najpogosteje v Žensko svetovalnico, Beli obroč, Frančiškanski družinski inštitut, Društvo AA, Al anon, sodišče - ukrepi po ZPND, pridobitev brezplačne pravne pomoči, Javni stanovanjski sklad mestne občine Ljubljana, Društvo za nenasilno komunikacijo, Krizni center za otroke in mladostnike. Žrtvam nasilja se pomaga tudi pri namestitvah v varne hiše in materinske domove.

I.B.2 Rejništvo

Rejništvo je institut družinskega prava, urejen v ZZZDR in Zakonu o izvajanju rejniške dejavnosti (ZIRD), kot posebna oblika varstva otrok. Namen rejništva je, da se otroku, ki nima svoje družine ali iz različnih vzrokov ne more živeti pri starših ali ga je potrebno zaradi ogroženosti izločiti iz okolja v katerem živi, v nadomestnih družinah omogoči zdrava rast, skladen osebnostni razvoj, izobraževanje in usposobitev za življenje in delo.

V letu 2016 sta bili na novo urejeni 2 rejništvi. V poročevalnem letu je bila 1 zadeva odstopljena na drug center, dve zadevi pa sta bili na naš center odstopljeni s strani drugih centrov. Poleg tega je bilo v letu 2016 – 1 rejništvo ukinjeno, po dopolnjenem 18. letu.

Vseh otrok v rejništvu je na dan 31.12.2016 - 25 (14 fantov in 11 deklic), ob koncu leta 2015 je bilo v rejništvu 21 otrok. 12 otrok obiskuje osnovno šolo, 7 srednjo šolo, 5 vrtec, 1 je doma pri rejnici. V 4 primerih je rejništvo podaljšano čez polnoletnost. 20 rejencev je v rejniško družino nameščenih s soglasjem staršev/skrbnika, v 5 primerih pa je bil otrok staršem odvzet.

V letu 2016 je prenehala 1 pogodba z rejnico, razlog za ukinitvev je bila polnoletnost ter prenehanje šolanja. Center je v letu 2016 izdelal tudi 2 novi pogodbi oziroma aneks po 18. letu rejenja.

Država je rejništvo opredelila kot začasno obliko varstva in vzgoje otrok, ki ne morejo prebivati v biološki družini, z namenom, da se razmere v družini uredijo in se otrok v čim krajšem času vrne domov. Vendar praksa kaže drugače. Polovica otrok je v rejništvu 5 let in več.

Na območju CSD Ljubljana Bežigrad je trenutno 10 rejniških družin (ob koncu leta 2015 – 11 rejniških družin).

Rejniku, ki izvaja rejniško dejavnost kot poklic, se poleg rejnine zagotovi tudi plačilo prispevkov za socialno varnost v skladu s posebnimi predpisi, ki urejajo plačevanje prispevkov za socialno varnost. Rejnik je torej za posameznega rejenca upravičen do mesečne rejnine, ki zajema oskrbnino in plačilo dela. V letu 2016 ni bilo podanih novih vlog za izvajanje rejniške dejavnosti.

V času oskrbe otroka v rejniški družini poteka spremljanje. Center otroka po namestitvi otroka v rejniško družino sestavi individualno projektno skupino (IPS), v kateri sodelujejo: socialni delavec Centra otroka, socialni delavec Centra rejnika, rejnik, biološka družina in rejnec. IPS pripravi konkretni načrt izvajanja rejništva prilagojen otrokovi starosti, razvojni stopnji, predlaga ustrezno ravnanje in strokovno obravnavo rejenca ter neposredno spremlja rejenca v rejniški družini. Namen IPS je tudi prenos informacij od rejnikov k staršem in obratno, pregled dogovorov in njihova realizacija. V letu 2016 je bilo v 19 primerih realizirano srečanje individualne projektne skupine za otroke, ki so pod krajevno pristojnostjo našega centra ter sodelovanje na 12 IPS, kjer imajo v rejništvu otroke iz drugih centrov naše rejnice.

Center sodeluje pri spodbujanju stikov med starši, rejniki in sorodniki otroka. Sproti spremlja počutje otroka v rejniški družini, zdravstveno stanje, šolanje, čustveni razvoj, družbene in družinske odnose ter odnose z vrstniki. Rejnikom in staršem nudi strokovno znanje pri delu z otroki.

Pri delu na področju rejništva se opaža, da bi bilo potrebno okrepiti delo s starši (vključitev v storitev osebne pomoči, vključitev staršev v psihoterapijo, urejanje v primeru zlorab alkohola in drog, vključitev staršev v nevladne organizacije, skupine AA,...). V letu 2016 je bilo opaziti tudi povečano vključenost otrok v svetovanja zaradi čustvenih stisk in vedenjskih težav otroka/mladostnika (psihološka obravnava otrok, igralna terapija). Ureja se tudi preživnina za vse otroke v rejništvu, kar posledično pomeni izdelavo novih aneksov zaradi znižanja rejnine (saj se upošteva preživnina), v primeru neplačevanja pa podaja tožbe. V letu 2016 se je izvajala tudi supervizija za rejnice. Na območju Ljubljane se je v okviru projekta Krila, ki ga izvaja Študijsko raziskovalni center za družino, ustanovila podporna skupina za mladostnike, ki so v rejništvu.

I.B.3 Skrbništvo otrok

I.B.3.1 Postavitev skrbnika za posebni primer (SPP)

Namen naloge postavitve skrbnika za posebni primer otroku nad katerim izpolnjujejo starši starševsko skrb, je varstvo njegovih pravic in koristi (npr. v primeru spora med njim in starši, za sklenitev posameznih pravnih opravil med njimi ter v drugih primerih, če so njihove koristi v navzkrižju – v postopku dedovanja, pridobitev/prodaja premoženja).

Tabela št. 16: Skrbništvo za posebni primer glede na namen

Namen postavitve SPP	Št.	Odločitev
zastopanje v sodnem postopku, upravnem ali drugem postopku	12	
- dedovanje	9	8 imenovanj, 1 skrbnik ni bil imenovan
- ugotavljanje očetovstva	3	imenovanja
- dodelitev, stiki, preživnina	/	

Vir: Interna poročila 2016

I.B.3.2 Postavitev/prenehanje stalnega skrbništva otroku

Namen postavitve otroka pod stalno skrbništvo je varstvo njegovih pravic in koristi in sicer v primeru ko otrok nima staršev ali za katerega le-ti ne skrbijo. Center postavi otroka postavi pod skrbništvo s ciljem, poskrbeti za njegovo varstvo, vzgojo in oskrbo (z ureditvijo skrbništva je skrbnik dolžan skrbeti za otroka enako kot starši).

Na dan 31.12.2016 je nerešen 1 nov postopek postavitve mladoletne osebe pod skrbništvo. Novih primerov postavitve mladoletnih otrok pod skrbništvo v letu 2016 ni bilo.

Pod skrbništvom je na dan 31.12.2016 6 mladoletnih oseb, v 4 primerih je bil razlog postavitve pod skrbništvo neizvrševanje starševske skrbi, v 2 primerih pa mladoletnika nimata staršev.

Tabela št. 17: Skrbništvo otrok

Skrbniki	Število	Oblike namestitve	Varovanci
svojci	4	mat. družina, svojci	/
druge osebe	1	rejniška družina	5
rejnica	1	kandidati za posvojitev	/
Skupaj	6	zunajzakonska partnerica pokojnega	1

Vir: Interna poročila 2016

I.B.3.3 Privolitev odtujitve ali obremenitve otrokovega premoženja, odobritev pravnih poslov otroka (191., 203. člen ZZZDR)

Otrok, ki je dopolnil 15. let, lahko sam sklepa pravne posle, če zakon ne določa drugače. Za veljavnost teh poslov je potrebna privolitev oz. odobritev Centra, če so ti tako pomembni, da bistveno vplivajo na otrokovo življenje.

V letu 2016 smo vodili 31 zadev odobritve, odtujitve ali obremenitve premoženja po 191. oz. 203. členu ZZZDR (v letu 2015 – 26 zadev).

I.B.4 Posvojitev

Centri imajo javna pooblastila za izvajanje posvojitve po ZZZDR, ki določa pogoje za posvojitev (na strani otroka, staršev in posvojiteljev), razmerja, ki nastanejo s posvojitvijo in

postopek za posvojitve. S posvojitvijo otroka biološkimi staršem prenehajo vse pravice in dolžnosti do otroka ter pravice in dolžnosti posvojenca do njegovih staršev in sorodnikov. Istočasno pa s posvojitvijo nastanejo med posvojencom in njegovimi sorodniki ter posvojiteljem in njegovimi potomci enaka razmerja kot med sorodniki. Posvojitve se ne more razvezati, po posvojitvi se posvojitelji vpišejo v rojstno matično knjigo kot posvojenčevi starši.

Nove vloge za posvojitve v letu 2016

V letu 2016 center ni prejel nobene nove vloge za posvojitve. Vseh vlog za posvojitve iz preteklih let pa je 10.

Vloge za posvojitve otroka doma ali iz tujine (mednarodne posvojitve) iz leta 2014 in 2015 - delo s posvojitelji – ugotovitveni postopki še niso zaključeni

Ob koncu leta 2016 center vodi 3 vloge za dvostransko posvojitve iz leta 2014 in 2015, v katerih ugotovitveni postopek še ni zaključen.

Vloge za posvojitve otroka doma ali iz tujine (mednarodne posvojitve) - delo s posvojitelji – zaključeni ugotovitveni postopki, pari ki čakajo na posvojitve

Ob koncu leta 2016 ima center 6 vlog za dvostransko posvojitve, v katerih je bil ugotovitveni postopek že zaključen in pari čakajo na posvojitve otroka. Vloga za enostransko posvojitve z zaključenim ugotovitvenim postopkom pa je ob koncu leta 2016 – 1, iz sicer leta 2015.

Skupno je center v letu 2016 izdal 6 mnenj o primernosti kandidatov za posvojitve.

Spremljanje posvojenih otrok v tujini (Rusiji) in izdelava poročil o pogojih življenja in vzgoje otrok v družinah posvojiteljev

Rusija je zahtevala tri leta spremljanje otrok v družinah posvojiteljev (4 poročila), sedaj zahteva spremljanje do polnoletnosti otroka. Bodoči posvojitelji se pogosto odločajo za mednarodno posvojitve, saj so možnosti za posvojitve otroka v Sloveniji majhne.

Center ob koncu leta 2016 spremlja družine že posvojenih otrok v tujini (Rusiji) v 2 primerih (skupaj 2 otroka). Oba otroka bo center spremljal do polnoletnosti zaradi nove zahteve Rusije. Skupno je center v poročevalnem obdobju izdelal 2 poročila za Rusijo.

Odločbe o posvojitvi

Center je v letu 2016 izdal 1 pozitivno odločbo. Šlo za enostransko posvojitve kandidatke za posvojitve, ki je posvojila otroka svoje partnerke v istospolni partnerski zvezi.

Mednarodne posvojitve v letu 2016

V letu 2016 je bila ena mednarodna posvojitve kandidatov za posvojitve, ki so zaključili z ugotovitvenim postopkom na centru. In sicer je par posvojil otroka iz Gvineje Bissau.

Prva socialna pomoč na področju posvojitve

V letu 2016 sta bili opravljeni tudi 2 storitvi prve socialne pomoči na področju posvojitve. V 1 primeru je šlo za informacije o enostranski posvojitvi, v drugem primeru pa za iskanje bioloških staršev.

I.B.5 Obravnava otrok in mladoletnikov

I.B.5.1 Obravnava otrok in mladoletnikov zunaj sodnega postopka

Obravnava otrok zaradi suma storitve prekrškov ali kaznivih dejanj

Otroci, mlajši od 14 let še niso kazensko odgovorni. V primeru, da otrok stori prekršek ali kaznivo dejanje, policija oziroma državno tožilstvo o tem obvesti Center za socialno delo. Center opravi razgovor z otrokom in njegovimi starši in jih seznani z možnimi oblikami strokovne pomoči. Pomembna je osredotočenost na trenutno stanje ter da se izhaja iz stališča, da je KD otroka navadno odraz njegove stiske. Starejšega otroka pa se seznani s kazensko odgovornostjo, ko bo dopolnil 14. let. V letu 2016 so bili najpogostejši razlogi za obravnavo otrok: poškodovanje tuje stvari, beg od doma z lažno naznanitvijo ugrabitve, tatvine, kršenje javnega reda in miru, medvrstniško nasilje.

V letu 2016 je Center 20 obravnaval otrok (v letu 2015 – 7 otrok) do 14 let zaradi suma storitve prekrškov ali kaznivih dejanj.

Obravnava otrok in mladoletnikov s težavami v odraščanju (brez kaznivih dejanj)

Otrokom in mladoletnikom (in njihovim staršem), ki nase opozarjajo s težavami kot so učna in delovna neuspešnost, izostajanje od pouka, begi od doma, poseganje po legalnih in nelegalnih drogah Center ponudi ustrezno strokovno pomoč. Pri tem je pomembna razmejitev »ogrožen otrok in pomembna težava«. Glede na ugotovljene težave oziroma stopnjo ogroženosti se izoblikujejo mogoči načini reševanja (razgovor, pomoč zunanjih institucij, načrt dela z družino, ukrepi za zaščito otroka). V vsakem primeru je možna tudi vključitev družine v socialnovarstvene storitve.

Mladostniki, ki so vključeni v obravnavo in spremljanje na centru imajo pogosto neprimerno vzgojo, neurejene družinske odnose, nekateri so žrtve čustvenega nasilja zaradi ločitve staršev. Pri delu z otroki in mladostniki s težavami v odraščanju se v večji meri izvaja podporna vloga mladostniku, vzpodbuja se njegovo vključevanje v razne dejavnosti in aktivnosti, starše in mladostnike se usmerja v specialistične obravnave in sodeluje s strokovnjaki drugih institucij in s starši z namenom krepitve pozitivnih vedenjskih vzorcev otrok in ustrežnejših vzgojnih pristopov staršev za doseg nekoliko boljšega sobivanja, vzdrževanja obstoječih odnosov in krepitve le teh oz. zmanjševanja povzročene škode.

V letu 2016 je center obravnaval 18 otrok in mladoletnikov (v letu 2015 - 23 otrok in mladoletnikov) s težavami v odraščanju (brez KD).

I.B.5.2 Obravnava mladoletnikov v kazenskem postopku in v postopku o prekršku

Značilnosti mladoletniške delinkvence so drugačni vzgibi pri izvrševanju kaznivih dejanj (npr. dokazovanje pred vrstniki), storilci so nedozoreli in psihično ter socialno nerazviti, prevladujejo pa premoženjska kazniva dejanja. Po prejemu ovadbe, ki jo poda policija, državni tožilec lahko zahteva uvedbo pripravljalnega postopka, v katerem je potrebno poleg dejstev, ki se nanašajo na kaznivo dejanje, ugotoviti starost mladoletnika in okoliščine, ki so potrebne za presojo njegove duševne razvitosti, ter proučiti okolje in razmere v katerih živi. Postopek zoper mladoletnika se lahko uvede za vsa kazniva dejanja samo na zahtevo tožilca. O uvedbi pripravljalnega postopka je obveščen center (le v primeru kazenskega postopka), ki mora pridobiti podatke o mladostnikovi zrelosti, odgovornosti, osebnostnih lastnostih, okoliščinah v katerih živi, o družinski situaciji in pripraviti poročilo za sodišče.

Na Centru je bilo v letu 2016 obravnavanih 40 mladoletnikov (v letu 2015 - 50 mladoletnikov) v kazenskem postopku ter 17 mladoletnikov v postopku o prekršku (v letu 2015 – 20 mladoletnikov).

V letu 2016 je center v 3 primerih obravnaval mladoletnika v predkazenskem postopku. Pri obravnavi mladoletnika v predkazenskem postopku, pomeni predkazenski postopek, v katerem ni bilo poročila o smotrnosti postopka pač pa je bila vodena obravnava na podlagi policijskega obvestila o sumu storitve kaznivega dejanja. Včasih policija ob tem napiše, da je podala kazensko ovadbo, včasih tudi ne, a gre v obeh primerih za predkazenski postopek

I.B.6 Vzgojni ukrepi po Kazenskem zakoniku (KZ) in Zakonu o prekrških (ZP)

Pri izbiri vzgojnega ukrepa upošteva sodišče mladoletnikovo starost in njegovo duševno razvitost, njegove psihične lastnosti, njegova nagnjenja, nagibe, iz katerih je dejanje storil, dotedanjo vzgojo, okolje in razmere, v katerih je živel, težo in naravo dejanja, ali mu je bil že prej izrečen vzgojni ukrep ali kazen, in vse druge okoliščine, ki vplivajo na to, da izreče sodišče tisti ukrep, s katerim bo najboljše dosežen namen vzgojnih ukrepov.

Mladoletniku sodišče lahko izreče v spodnji razpredelnici opredeljene vzgojne ukrepe, za katerega izvršitev skrbi center.

Vzgojni ukrepi po *Kazenskem zakoniku* so:

namestitev mladoletnika v vzgojni zavod ali zavod za usposabljanje	V primeru, da mladoletnik potrebuje stalen nadzor in strokovno vodstvo, trajnejšo vzgojo in prevzgojo, mu sodišče izreče »zavodski« vzgojni ukrep. Ukrep je časovno omejen na najmanj 6 mesecev in največ 3 leta. Zavodski ukrepi se uporabijo kot skrajnje sredstvo in smejo trajati v mejah, določenih z zakonom oziroma toliko časa, kolikor je potrebno, da bo dosežen namen vzgojnih ukrepov.
namestitev mladoletnika v prevzgojni dom	
navodila in prepovedi (skupina vzgojnih ukrepov – sodišče izbere eno ali več naštetih obveznosti, ki lahko trajajo največ eno leto): mladoletnim storilcem KD se strokovno	- poravnati se z oškodovancem
	- udeležiti se programov socialnega treninga
	- oprava dela v korist humanitarnih organizacij
	- osebno se opravičiti oškodovancu

pomočjo brez namestitve, z nadzorstvom nad njimi, z njihovih strokovnim usposabljanjem in razvijanjem njihove osebne odgovornosti, zagotovijo njihova vzgoja, prevzgoja in ustrezen razvoj. Gre za ukrepe individualne preventive in instrument socializacije.	- redno obiskovati šolo
	- usposabljati se za poklic ali sprejeti zaposlitev
	- nastaniti se pri določeni družini, v domu ali drugje
	- zdraviti se v ustrezni zdravstveni organizaciji
	- obiskovati vzgojno, poklicno, psihološko ali drugo podobno posvetovalnico
	- opraviti preizkus znanja prometnih predpisov
nadzorstvo organa socialnega varstva	Center mladoletniku določi svetovalca, ki opravlja nadzorstvo npr. skrbi za šolanje, zaposlitev, izločitev iz škodljivega okolja, zdravljenje, ureditev razmer v katerih živi – gre torej za nadzor in aktivno spodbujanje mladoletnika k načinu življenja, ki bi skladen s pravnimi in družbenimi normami; sodišče določi, kdaj ukrep preneha, ne sme trajati manj kot eno leto in ne dalj kot tri leta.
ukor	najmilejši vzgojni ukrep: opozorilo

Namen vzgojnih ukrepov na podlagi Zakona o prekrških je, da se z nasveti in opozorili, z varstvom in pomočjo mladoletnim storilcem prekrškov, in z razvijanjem njihove osebne odgovornosti zagotovita njihova vzgoja in pravilen razvoj; namen drugih sankcij za mladoletnike pa tudi vplivati na mladoletne storilce prekrškov, da ne bi ponavljali prekrškov, kot tudi na druge mladoletnike, da ne bi delali prekrškov.

Mladoletnemu storilcu prekrška se lahko izrečejo naslednji vzgojni ukrepi (izreči se sme samo eden od ukrepov iz spodnje razpredelnice):

ukor	
navodila in prepovedi (eno ali več)	<ul style="list-style-type: none"> - redno obiskovati šolo - opraviti delo v korist humanitarnih organizacij ali samoupravne lokalne skupnosti - opraviti preizkus znanja prometnih predpisov; - prepoved vožnje motornega vozila pod pogoji, pod katerimi je mogoče to sankcijo izreči polnoletnim - obvezno obiskovanje vzgojne, poklicne, psihološke ali druge posvetovalnice.
nadzorstvo organa socialnega varstva	

V letu 2016 je bil na podlagi KZ - 9 mladoletnikom izrečen vzgojni ukrep nadzorstva organa socialnega varstva (NOSV). Vseh mladoletnikov z NOSV po KZ pa je bilo na dan 31.12.2016 – 12. V letu 2016 je bil 1 mladoletniku izrečeno NOSV tudi na podlagi ZP, NOSV se na dan 31.12.2016 nadaljuje.

Vzgojnemu ukrepu nadzorstva organa socialnega varstva so v večini primerov pridružena tudi navodila: npr. opraviti delo v korist humanitarnih organizacij ali lokalne skupnosti, redno obiskovati šolo, opravičilo oškodovancu, trening socialnih veščin.

Izmed navodil in prepovedi po KZ je bilo s strani sodišča v 3 primerih izrečena udeležba programov socialnega treninga (TSV), v 3 primerih poravnava z oškodovancem, v 3 primerih

opravičilo oškodovancu in v 4 primerih opraviti delo v korist humanitarnih org. ali lok. skupnosti.

Spodnji razpredelnici prikazujeta število mladoletnikov in vrsto navodil in prepovedi izrečenih s strani sodišča na podlagi KZ in ZP v letu 2016.

Tabela št. 18: Navodila in prepovedi po KZ

vrsta	Novi v 2016
povrnitev škode	3
opraviti delo v korist humanitarnih org. ali lok. skup.	4
opravičiti se oškodovancu	3
udeležiti se programov socialnega treninga	3
SKUPAJ	13

Vir: Interno letno poročilo 2016

Tabela št. 19: Navodila in prepovedi po ZP

vrsta	Novi v 2016
nadzorstvo staršev	1
SKUPAJ	1

Vir: Interno letno poročilo 2016

V dveh primerih je tožilstvo mladoletnikoma naložilo **nadomestno kazen (odloženi pregon)**, in sicer opraviti delo v splošno korist, v enem primeru je mladoletnik uspešno opravil delo in je center posredoval poročilo tožilstvu, v drugem primeru pa mladoletnik dela v splošno korist ni opravil in se zadeva nadaljuje v kazenskem postopku pred sodiščem.

Spodnja razpredelnica prikazuje število mladostnikov, ki imajo na dan 31.12.2016 izrečen vzgojni ukrep s strani sodišča (oziroma ukrep + navodilo):

Tabela št. 20: Vzgojni ukrepi na dan 31.12.2016

Vrsta vzgojnega ukrepa	število
NOSV	12
DKD	3
TSV	5
povrnitev škode	8
opravičiti se oškodovancu	4
usposobiti se za poklic ali sprejeti zaposlitev	1
SKUPAJ	33

Vir: Interno letno poročilo 2016

Zavodski vzgojni ukrepi

Na dan 31.12.2016 je 1 mladoletnik na podlagi vzgojnega ukrepa sodišča nameščen v zavod Slivnica pri Mariboru ter 1 mladoletnik v Prevezgojni dom Radeče.

I.C VARSTVO ODRASLIH

I.C.1 Penalno področje in opravljanje dela v splošno korist

V letu 2016 je center prejel **48 novih zadev** s področja opravljanja dela v splošno korist. V letu 2015 pa **81**. Od novo prejetih zadev je bilo **40** moških in **8** žensk. Nadaljnja kategorizacija novo prejetih zadev v letu 2016 je sledeča:

- **25** nadomestitev globe,
- **17** nadomestitev kazni zapora,
- **6** odloženih pregonov.

V letu 2016 je bilo na delo v splošno korist napotnih **66** uporabnikov. Od tega je bilo delo v splošno korist uspešno opravljeno **52**. Uspešno opravljeno delo v splošno korist pomeni, da so bile opravljene vse predvidene ure. Neuspešnih napotitev je bilo **14**. Gre za primere, ko se uporabnik ne odzove na poziv, ne opravi vse obveznosti ali pa svojo obveznosti opravlja v nasprotju z dolžnostmi, ki jih nalaga Pravilnik o izvrševanju dela v splošno korist.

Poleg uspešno in neuspešno opravljenega dela v splošno korist, se je **9** zadev zaključilo, ker se uporabnik ni odzval na vabilo na razgovor. Z vsakim uporabnikom se opravi razgovor, katerega namen je ugotoviti uporabnikovo strokovno znanje in sposobnosti ter njegove osebne lastnosti, osebne razmere, zdravstveno stanje, morebitno zaposlenost, sposobnosti, znanja in veščine, ter tudi stalno oziroma začasno bivališče napotene osebe.

V letu 2016 se je **5** zadev zaključilo z ustavitvijo. Zadeva se lahko ustavi iz več razlogov. Primeroma: uporabnik se odloči za plačilo globe, uporabnik se odpove opravi dela v splošno korist, zadeva zastara ali pa je uporabnik dlje časa nedosegljiv (npr. dolga zaporna kazen, hujše zdravstvene težave). Nekaj zadev, tj. **2**, pa sta se zaključili z odstopom na drug krajevno pristojni center.

Vseh zaključenih zadev v letu 2016 je bilo **82**. Na dan 31. 12. 2016 se je vodilo **30** zadev s področja dela v splošno korist.

V letu 2016 so uporabniki centra opravili vsega skupaj **10445 ur**. Delo v splošno korist se je opravljal v **26** različnih izvajalskih organizacijah. Center ima sklenjene pogodbe s **74** organizacijami.

Na dan 31.12.2016 je delo v splošno korist vključenih oziroma napotnih **15** uporabnikov, **7** jih je treba še vključiti, **9** jih vabljenih oziroma v postopku izbire izvajalske organizacije.

Posebnih problemov v zvezi z napotovanjem v izvajalske organizacije ni. Morda je kje treba počakati na prosto mesto, sicer pa so problemi bolj subjektivne narave (neresnost, nerednost, izgovarjanje napotnih oseb ipd.). Sodelovanje z Okrajnim sodiščem v Ljubljani, Oddelkom za prekrške je dobro, saj sodišče hitro odloča o predlaganih izvajalskih organizacijah oziroma poročilih o opravljenem bodisi neopravljen delu v splošno korist. Sodelovanje z izvajalskimi organizacijami je prav tako dobro. Za enoten sistem sodelovanja ljubljanskih centrov za socialno delo skrbi regijska koordinatorica. Centri za socialno delo se

zato redno srečujejo na aktivih, kjer si izmenjajo izkušnje, poiščejo rešitve ter uskladijo enotno delovanje.

V letu 2016 je opazen porast nadomestnih kazni in upad nadomestitev glob. Sodišča se več odločajo za alternativno izvršitev kazni zapora, na drugi strani pa storilci morda manj prosijo za nadomestitev globe, saj uklonilnega zapora ni več, del zmanjšanja teh zadev pa gre verjetno pripisati tudi stavki policistov.

Na področju postpenale je bilo na dan 31. 12. 2016 na prestajanju kazni zapora **27** zapornikov in zapornic. Natančneje, **23** zapornikov in **4** zapornice. V letu 2016 je center obiskal **12** zapornikov in pripornikov. Komuniciranje in sodelovanje z zavodi za prestajanje kazni zapora je dobro. Obisk zapornikov se največkrat dogovori v sodelovanju z osebjem zavodov za prestajanje kazni zapora. Največkrat gre za urejanje priprav na življenje na prostosti (bivanje, urejanje zavarovanje, odpiranje bančnih računov) in dajanje potrebnih informacij za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (potrebna dokumentacija, izpolnjevanje vloge).

V letu 2016 je center na področju postpenale pripravil **67** poročil. Od tega **23** poročil za zavode za prestajanje kazni zapora, **44** pa za sodišča in komisijo za pogojni odpust. Center je podal 6 mnenjem za odlog ali prekinitev prestajanja kazni zapora oziroma pomilostitev.

Na področju izvrševanja pogojne obsodbe z varstvenim nadzorstvom je center v letu 2016 prejel **3** nove zadeve, **7** se jih je zaključilo. Nadzorstvo poteka še v **5** zadevah.

Število zapornikov se je zmanjšalo. Med letom je bilo opaziti, da je bilo med zapori opravljenih več premestitev. V porastu so pogojni odpustu z varstvenim nadzorstvom. Ta nadzorstva so bolj kratkotrajna in trajajo okoli pol leta. Določeno navodilo nadaljuje tisto, kar je bilo že začeto v zaporu. Komisija za pogojni odpust tako določi, da mora obsojenec še naprej opravljati šolske obveznosti, biti vključen v psihološko pomoč oziroma obiskovati svetovalnico.

Sodelovanje z zapori je dobro. Koordinacijski sestanki potekajo dobro in usklajeno, tako da uporabniki prejmejo potrebne informacije, zlasti v povezavi z uveljavljanjem pravic iz javnih sredstev.

I.C.2 Skrbništvo odraslih

I.C.2.1 Odvzem poslovne sposobnosti, postavitvev pod skrbništvo in spremljanje skrbništva

Center postavi pod skrbništvo osebo, ki ji je na podlagi pravnomočne odločbe odvzeta poslovna sposobnost. Namen skrbništva za osebe, ki jim je odvzeta poslovna sposobnost je, da se zaščitijo pravice in koristi posameznika, ki zaradi duševne bolezni, odvisnosti od alkohola ali mamil ali iz drugega vzroka, ki vpliva na psihofizično stanje, ni sposoben ščititi svojih osebnih ali premoženjskih koristi.

Začasnega skrbnika postavi Center osebi, zoper katero se je začel postopek za odvzem poslovne sposobnosti. Dolžnost začasnega skrbnika je zastopati osebo in ščititi njene pravice, koristi in interese v času postopka odvzema poslovne sposobnosti.

V letu 2016 je sodišče v 2 primerih odločilo, da se osebi delno odvzame poslovna sposobnost, v 6 primerih pa v celoti. V 6 primerih se nepravdni postopek odvzema poslovne sposobnosti še ni zaključil (na dan 31.12.2016).

Na novo je bilo postavljenih 7 oseb pod skrbništvo (v letu 2015 6 oseb), od tega je Center prevzel vlogo skrbnika v 3 primerih.

Center spremlja skrbnikovo delo, le-ta pa sodeluje s Centrom in najmanj enkrat letno s pisnim poročilom in dokazili poročila o varovančevem življenju, zdravju in premoženju, na zahtevo Centra pa tudi večkrat.

Na dan 31.12.2016 Center evidentira 104 (50 žensk, 54 moških) odrasle osebe pod skrbništvom zaradi odvzete poslovne sposobnosti (22 oseb ima delno odvzeto poslovno sposobnost). V 45 primerih neposredne skrbniške naloge izvaja Center. Ostalih 59 je skrbnik nekdo izmed sorodnikov, razen v 2 primerih je skrbnica osebi strokovna delavka posebnega socialno varstvenega zavoda.

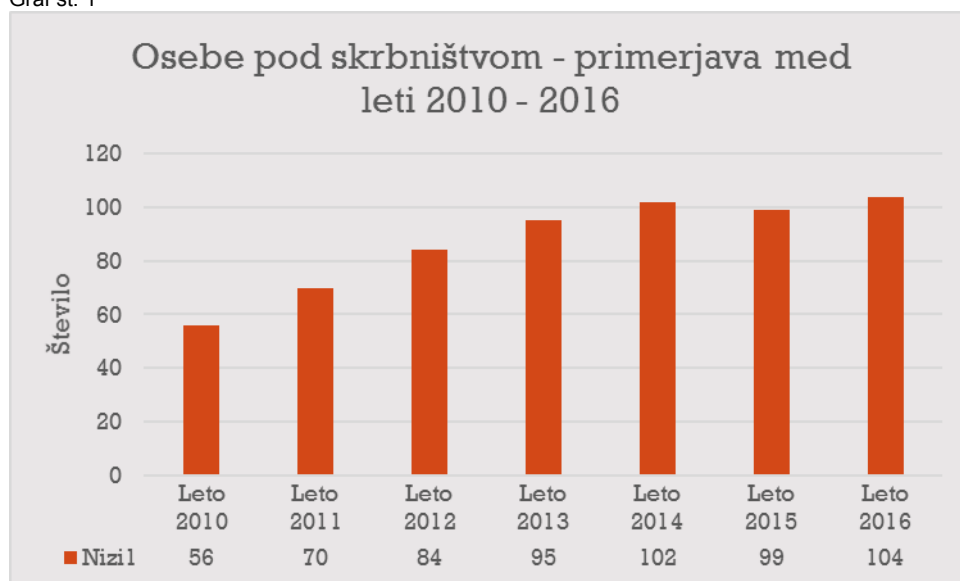
V letu 2016 sta bila 2 postavljena skrbnika tudi razrešena, za novega skrbnika pa je bil v obeh primerih določen Center.

66 oseb po skrbništvom ima nepremično premoženje, 38 oseb pa je brez nepremičnega premoženja. Večina oseb pod skrbništvom (70 oziroma 67%) je v institucionalnem varstvu, in sicer največ v posebnih socialnovarstvenih zavodih in domovih za starejše.

Na področju skrbništva se je v letu 2016 zopet nekoliko povečalo število oseb pod skrbništvom in s tem povezanih nalog. Vse večja je odgovornost za urejanje zadev, za osebe in njihov način življenja, skrb za njihovo premoženje, pravni posli itd. Skrbništvo je še vedno brezplačna, častna funkcija, ki potegne za sabo tudi kazensko odgovornost, zaradi česar vse več sorodnikov ali drugih oseb noče prevzemati vloge skrbnika.

Spodnji graf prikazuje število oseb pod skrbništvom med leti 2010 – 2016 (stanje na zadnji dan leta).

Graf št. 1

Vir: Letna interna poročila 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016

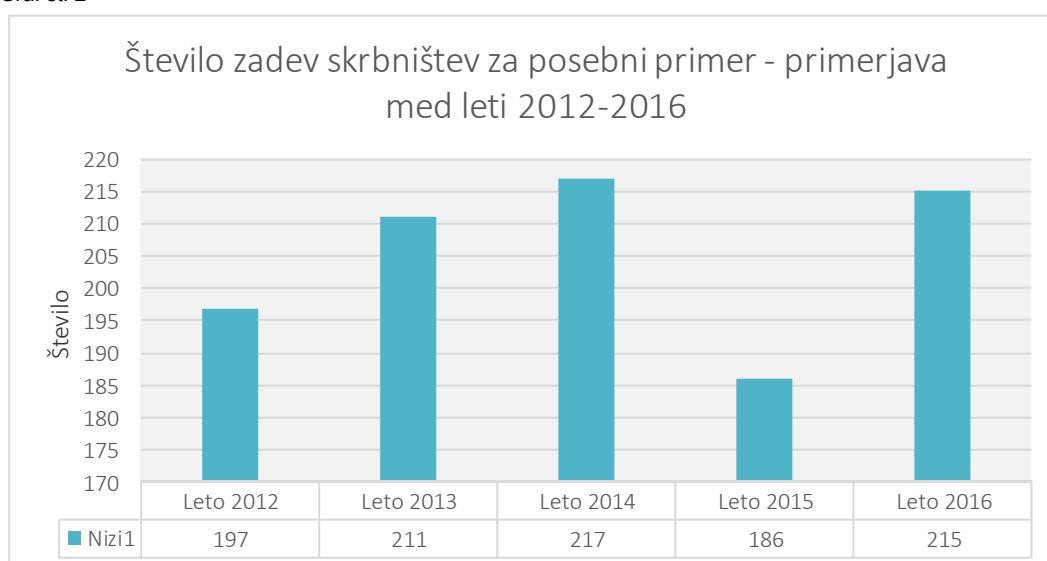
I.C.2.2 Skrbništvo za posebni primer (SPP)

Skrbništvo za posebni primer se lahko uvede na podlagi 211. člena ZZZDR in za posameznika ne pomeni odvzema poslovne sposobnosti. Skrbnik za poseben primer se postavi osebi za določeno vrsto opravil.

V letu 2016 je bilo rešenih 215 zadev skrbništev za posebni primer (v letu 2015 – 186 zadev). Na dan 31.12.2016 pa v 12 zadevah urejanja skrbništva za posebni primer postopek še ni zaključen. Imenovanih je bilo 145 skrbnikov za posebni primer, od tega je Center prevzel vlogo skrbnika za posebni primer v 16 primerih.

Spodnja grafična ponazoritev predstavlja število rešenih zadev skrbništev za posebni primer v obdobju 2012-2016.

Graf št. 2

Vir: Interna poročila 2012, 2013, 2014, 2015 in 2016

Spodnja razpredelnica ponazarja skrbništva za posebni primer v letu 2016 glede na namen postavitve.

Razpredelnica št. 21: Skrbništvo za posebni primer glede na razlog postavitve

Razlog postavitve skrbnika za posebni primer	Število
urejanje namestitve v institucionalno varstvo	106
zastopanje pri odprtju direktne bremenitve osebnega računa	10
zastopanje v sodnih in upravnih postopkih	136
prejemanje priporočene pošte	94
odprtje osebnega računa ter vezava sredstev	43
zastopanje pri oprostitvah plačila institucionalnega varstva	10
zastopanje pri urejanju izdaje osebnih dokumentov	13
ureditev nakazovanja pokojnine na osebni račun	8
drugo (prekinitev pogodb s ponudniki storitev, urejanje zdr. zav.,...)	33
zastopanje pri prodaji vrednostnih papirjev	7
zastopanje pri sklenitvi najemne pogodbe	18
zast. pri sklep. pravnih poslov (razen sklep. najemne pog. ter prodaja vred. papirjev)	44

Vir: Interna poročila 2016

Skupno število iz razpredelnice presega skupno število zadev – pogosto je namreč skrbnik za posebni primer za odraslo osebo postavljen za več nalog (največkrat se urejanje institucionalnega varstva povezuje tudi z urejanjem finančnih zadev, vsaj v delu, da se uredi plačilo institucionalnega varstva). Večina odločb skrbništva za posebni primer je torej zaradi prvotnega razloga urejanja institucionalnega varstva, ki pa za sabo potegne tudi druge naloge (prejemanje pošte, urejanje plačila stroškov domske oskrbe, morebitnih stroškov nepremičnin varovanja).

Na področju skrbništva za posebni primer je še vedno zaznati veliko število SPP glede urejanja institucionalnega varstva za starejše, zlasti za tiste, ki so v domu že nastanjeni, saj je socialna inšpekcija v okviru rednega nadzora zahtevala, da morajo uporabniki institucionalnega varstva, ki so upravičeni do oskrbe IV (osebe z demenco), imeti osebo, ki bo v celoti zastopala interese teh oseb, kot tudi osebe, ki same ne zmorejo več varovati svojih pravic in koristi, tako da se jim zagotovi ustrezno varstvo.

Tudi v prihodnje gre pričakovati, da se bo vse več zadev nanašalo na urejanje bančnih in finančnih zadev. Razlog za to gre pripisati strožjim zahtevam bank, kadar gre za razpolaganje s tujim premoženjem. Slednje je vsekakor na mestu, saj lahko na teh področjih prihaja do nenadzorovanega in zato morebiti tudi neupravičenega razpolaganja s premoženjem varovancev.

Poleg socialnih in zdravstvenih zavodov je v zadnjem času moč zaznati, da na potrebnost skrbništva za posebni primer opozarjajo tudi notarji, odvetniki, sodišča in upravne enote. Tu gre največkrat za razne pravne postopke, ki so povezani s premoženjem varovancev. Gre za postopke vpisa v zemljiško knjigo, sklepanje posameznih pravnih poslov, sodelovanje v raznih sodnih postopkih.

V letu 2016 je bilo veliko urejanja skrbništva za posebni primer zaradi prenosa delnic z registrskega na trgovalni račun, v nekaterih primerih so se delnice tudi prodale oziroma opuščale.

V letu 2016 je bilo odobrenih tudi 57 pravnih poslov (z odločbo po 191. členu ZZZDR), v letu 2015 – 30 pravnih poslov. Soglasij za odobritev dviga finančnih sredstev z računa varovancev, ki so po naravi odobritve pravnih poslov (obremenitev oz. odtujitev premoženja varovanca po 191. čl. ZZZDR) je bilo v tem obdobju 42.

I.C.3 Urejanje statusa invalida

Urejanje statusa invalida Center izvaja na podlagi Zakona o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih oseb. Prizadeta oseba ima po 18 letu starosti pravico pridobiti status in nadomestilo za invalidnost in dodatka za tujo nego in pomoč.

V letu 2016 je Center obravnaval 4 zadeve za priznanje pravic po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, od tega 3 nove. V 1 primeru se je postopek s sklepom ustavil.

Izdana je bila 1 odločba s priznanjem statusa invalida in nadomestila za invalidnost, 1 odločba s priznanjem statusa invalida, nadomestila za invalidnost in pravice do dodatka za tujo nego in pomoč. 1 zadeva pa na dan 31.12.2016 še ni bila zaključena.

Poleg tega je center v letu 2016 izdal tudi 2 odločbi o ukinitvi pravic po ZDVRTPO.

Center je v letu 2016 izdal tudi 5 odločb o vključitvi v vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji ter 1 ukinitveno odločbo. Izdana je bila tudi 1 odločba v celodnevno varstvo v varstveno delovni center.

Status invalida po ZDVRTPO (v nadaljevanju: invalidnih oseb) na območju CSD Ljubljana Bežigrad ima na dan 31.12.2016 - 168 oseb. 23 osebam je odvzeta poslovna sposobnost in so postavljene pod stalno skrbništvo. Pri 102 osebah pa gre za podaljšano roditeljsko pravico.

Tabela št. 22: Struktura oseb s statusom po ZDVRTPO po spolu

ženske	moški
58	110

Vir: Seznam oseb s statusom po ZDVRTPO

18% oseb je v domači oskrbi, torej niso vključeni nikamor, ostali so vključeni v varstveno delovne centre (dnevno ali domsko varstvo), zavode za usposabljanje, domove za starejše ali posebne socialnovarstvene zavode.

Od skupnega števila invalidnih oseb, je 60 osebam priznan samo status invalida po ZDVRTPO, torej materialne pravice v celoti prejemo po drugih predpisih. 3 osebe pa so upravičene prejemnice razlike med deležem pokojnine oz. drugim virom in višino nadomestila. Celotno nadomestilo za invalidnost pa prejema 105 oseb.

110 oseb s statusom invalida prejema dodatek za tujo nego oziroma pomoč in postrežbo.

I.C.3.1 Pravica gluhih oseb do tolmača

Po Zakonu o uporabi slovenskega znakovnega jezika Center ureja pravico gluhe osebe do tolmača. Gluha oseba ima pravico uporabljati znakovni jezik v postopkih pred državnimi organi, organi lokalne samouprave, izvajalci javnih pooblastil oziroma izvajalci javne službe in ima pravico uporabljati znakovni jezik tudi v vseh drugih življenjskih situacijah, v katerih bi ji gluhost pomenila oviro pri zadovoljevanju njenih potreb. Na podlagi odločbe izda Center gluhi osebi izkaznico, s katero lahko uveljavlja pravice, enkrat letno pa ji izda vavčerje za plačilo tolmača v obsegu 30 ur letno oziroma skupaj največ 100 ur letno za gluhe osebe, ki imajo status dijaka ali študenta, ki imajo dodatne potrebe, povezane z izobraževanjem.

V letu 2016 je center na podlagi Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika vodil 1 novo zadevo za priznanje pravice po Zakonu o uporabi slovenskega znakovnega jezika. V 2 primerih pa je bila izdana nova odločba (sprememba – priznanje pravice do povečanega števila vavčerjev). 2 zadevi sta se zaključili zaradi smrti upravičencev. 1 zadeva pa je bila zaradi spremembe krajevne pristojnosti na naš center odstopljena iz drugega centra.

Na dan 31.12.2016 je vseh upravičencev 59.

Trem gluhih osebam je priznано povečano število vavčerjev zaradi šolanja (status dijaka ali študenta) za plačilo tolmačenja v višini 100 ur letno.

V prvem polletju 2016 so bili odposlani še vavčerji za leto 2016 – 35 gluhih osebam. V mesecu decembru 2016 pa vavčerji za leto 2017 – 19 osebam.

Strokovna delavka centra se je v letu 2016 povezovala in sodelovala s Komisijo za slovenski znakovni jezik, Društvom gluhih in naglušnih, MDDSZ (ocena potreb (dopolnitev/aktiviranje seznamov) po vavčerjih) in tudi z gluhihimi osebami. Več zadev je bilo potrebno preveriti (dejansko prebivališče, vročanje vavčerjev).

I.C.3.2 Pravica do izbire družinskega pomočnika

Pravica invalidne osebe do družinskega pomočnika je opredeljena v ZSV in je namenjena polnoletnim osebam s težko motnjo v duševnem razvoju in težko gibalno oviranim osebam, ki potrebujejo pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb. Institut družinskega pomočnika je pravica upravičenca, da lahko namesto celodnevnega institucionalnega varstva izbere družinskega pomočnika, ki mu nudi pomoč v domačem okolju. Namenjen je predvsem tistim invalidnim osebam, ki menijo, da jim institucije ne nudijo zadostne individualnosti, osebne komunikacije in domačnosti.

Družinski pomočnik je oseba, ki invalidni osebi zagotavlja oskrbo v domačem okolju, ima ustrezen odnos do invalidne osebe in je usposobljen za komuniciranje in delo z invalidno osebo. Družinski pomočnik je lahko le oseba, ki bi se lahko štela za brezposelno osebo po Zakonu o urejanju trga dela. Ima pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek v višini minimalne plače oziroma sorazmernega dela plačila za izgubljeni dohodek v primeru dela s krajšim delovnim časom od polnega. Družinski pomočnik je financiran iz občinskega proračuna, del sredstev se zagotovi iz naslova dodatka za tujo nego in pomoč oziroma dodatka za pomoč in postrežbo.

Pravico do družinskega pomočnika ima na dan 31.12.2016 - 11 oseb, enako kot ob koncu leta 2015. V letu 2016 ni bilo novih zadev ali ukinitvev.

I.C.4 Varstvo starih

V letu 2016 je Center obravnaval 9 oseb zaradi urejanja namestitve v zavodu. Problemi se sicer pojavljajo zlasti pri namestitvi oseb v takojšnjo domsko oskrbo, če je potrebna nujna namestitvev. Do namestitve se uredi pomoč na domu preko Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana in Zavoda Pristan ali pa s podaljšanjem bolnišničnega zdravljenja (Sežana, Rakičan. Ljubljana, Jesenice). Problemi se pojavljajo pri osebah mlajših od 65 let, saj jih splošni domovi ne sprejemajo. Vse več pa je mlajših oseb, ki potrebujejo oskrbo (po kapi, prometne nesreče, alkohol), ki bi potrebovale njihovim potrebam primerne ustanove.

I.C.5 Obravnava v skupnosti

Na dan 31.12.2016 je bilo v obravnavo v skupnosti vključenih 7 oseb s težavami v duševnem zdravju. Center v okviru naloge sodeluje s koordinatorjem obravnave v skupnosti. Namen je izboljšanje kakovosti življenja in podpora v vsakdanjem življenju (nadaljevanje zaposlitve, obiskovanje nevladnih organizacij, vključitev v skupino AA, sodelovanje s svojci, posredovanje prošnje za odpis dolga).

I.D OPROSTITVE PRI PLAČILU STORITEV

Postopek ugotavljanja in odločanja o oprostitvi plačila storitve vodi Center, ki mora v postopku ugotoviti kakšen je finančni položaj uporabnika in njegovih ožjih družinskih članov, ki so ga po ZZZDR dolžni preživljati. Kadar upravičenec sam ni plačilno sposoben, se ugotavlja, ali so plačilno sposobni njegovi družinski člani, saj so sicer oni zavezani k doplačilu storitve.

Center odloča na podlagi zahteve upravičenca o delni ali celotni oprostitvi plačila storitve. Občina financira pomoč družini na domu najmanj v višini 50% k ceni storitve, lahko pa določi tudi dodatne oprostitve pri plačilu stroškov za pomoč na domu. Pomoč na domu starejšim ali invalidnim osebam v Ljubljani izvaja Zavod za oskrbo na domu. Ustanovitelj in financer zavoda je Mestna občina Ljubljana, ki sofinancira tudi ceno storitve pomoč na domu. Dogovore o izvajanju storitve sklepa zavod, oprostitve ali delne oprostitve plačila storitve pa Center. V letu 2016 je center odločal o 4 oprostitvah plačila pomoči na domu ter v 1 primeru o spremembi pri oprostitvi plačila pomoči na domu.

Tudi pri institucionalnem varstvu starejših oseb je Center odločal o delni oprostitvi plačila oskrbe v institucionalnem. Oprostitev plačila institucionalnega varstva se financira iz občinskega proračuna. Če je uporabnik lastnik nepremičnine, se mu z zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve v korist občine, ki prevzame zanj plačilo te storitve, prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino.

Zaradi smrti upravičenca so bile v poročevalnem obdobju 3 ukinitve doplačil institucionalnega varstva. V 81 primerih se je zaradi spremembe pri razvrstitvi v potrebno oskrbo stanovalca v okviru institucionalnega varstva ponovno odločalo o oprostitvi plačila storitev. Na novo pa se je o oprostitvah v poročevalnem obdobju odločalo v 29 primerih. 5 odločb je bilo od tega zavrženih.

I.E PRAVICE PO ZAKONU O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV in MOL DENARNE POMOČI

Uveljavljanje pravic iz javnih sredstev se od 1. 1. 2012 izvaja na podlagi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS) in Zakona o socialnovarstvenih prejemkih (ZSvarPre).

Centri na podlagi navedenih zakonov odločajo o štirih denarnih prejemkih: otroški dodatek (OD), denarna socialna pomoč (DP), varstveni dodatek (VD), državna štipendija (DS).

ter o naslednjih subvencijah in oprostitvah: znižano plačilo vrtca (VR), subvencija malice za učence in dijake (MU), subvencija kosila za učence (KU), subvencija najemnine (NA), pravica do prispevka obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZ), pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev (DZ), oprostitvev plačila socialno varstvenih storitev (OP – stran 34), prispevek k plačilu družinskega pomočnika (DP – stran 33).

Od 01.01.2014 center odloča še o dveh novih pravicah in sicer: pogrebnini (POG) in posmrtnini (POS). Ti dve pravici sta bili iz zdravstvene blagajne prestavljeni v sistem socialnega varstva, s spremembo Zakona o socialno varstvenih pravicah.

Spodnja razpredelnica prikazuje število zavrženih/zavrženih pravic v letu 2016 ter primerjavo med številom odobrenih pravic ter številom vseh obravnavanih zadev med leti 2014, 2015 in 2016.

Tabela št. 23: Pravice po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

Pravica	Št. odobrenih v letu 2014	Št. odobrenih v letu 2015	Št. odobrenih v letu 2016	Št. zavrženih/za vrženih v letu 2016	Št. vseh obravnavanih zadev v letu 2015	Št. vseh obravnavanih zadev v letu 2016
DP	3030	3515	3791	642	4120	4433
IDP	504	579	566	350	928	916
VD	244	288	345	51	334	396
OD	5678	6559	6960	823	7463	7783
DS	1240	1409	1594	473	1931	2067
VR	3503	4260	4706	516	4641	5222
NA	351	404	542	208	599	750
DZ	3014	3466	3668	820	4184	4488
OZ	3180	3813	4053	539	4334	4592
MU	1337*	41	27	7	51	34
KU	238*	4	4	11	19	15
POG	51	66	52	30	93	82
POS	31	25	32	17	47	49
SKUPAJ	23532	24429	26340	4487	28744	30827

Vir: ISCS2

* S 1. 9. 2014 se je začela uporabljati novela ZUPJS, ki prinesla nov način uveljavljanja in odločanja o subvenciji malice in kosila, z namenom poenostavitve uveljavljanja subvencionirane prehrane. VIZ sedaj upoštevajo uvrstitev v dohodkovni razred na osnovni podatkov o povprečnem mesečnem dohodku na osebo, ugotovljenem v veljavni odločbi o otroškem dodatku ali državni štipendiji. Zaradi te novosti je število izdanih odločb za subvencijo malice in kosila v letu 2015 in 2016 v primerjavi z letom 2014 drastično upadlo.

Zgornja razpredelnica kaže na to, da je bilo v letu 2016 v primerjavi z enakim obdobjem lani 7,8% več odobrenih pravic, vseh obravnavanih zadev pa v primerjavi z letom 2015 večje za 7,2%. Število obravnavanih zadev skozi leto ni enakomerno porazdeljeno. Najbolj izstopajo mesec avgust, september in december, saj se takrat število obravnavanih zadev zelo poveča.

Opaziti je porast števila odobrenih pravic do otroškega dodatka, subvencije vrtca in državne štipendije. Procentualno gledano je bilo v letu 2016 v primerjavi z letom 2015 za 6,1% več odobrenih pravic do otroškega dodatka, 10,4% več odobrenih pravic do subvencije vrtca ter 13,1% več odobrenih pravic do državne štipendije.

Porast lahko prištejemo spremembi socialne zakonodaje s 1. 9. 2014, ki je prinesla tudi upoštevanje bolj realnega materialnega položaja vlagatelja pri dodeljevanju pravic. Prav tako se je 1.1.2014 začel uporabljati novi Zakon o štipendiranju, ki med drugim ponovno omogoča tudi prejemanje državnih štipendij za mladoletne dijake, ki do tedaj niso bili upravičeni do državne štipendije. Pri ugotavljanju upravičenosti do otroškega dodatka, znižanega plačila vrtca in državne štipendije se upošteva dohodek v preteklem koledarskem letu pred vložitvijo vloge. Kadar pa je iz ugotovljenega dejanskega stanja razvidno, da je prišlo do spremembe vrste periodičnega dohodka, ker oseba določenega periodičnega dohodka ne

prejema več ali prejema drugo vrsto periodičnega dohodka, se periodični dohodek, ki ga ne prejema več, ne upošteva, upošteva pa se morebitni novi periodični dohodek na način kot velja za upoštevanje tekočih. Kot sprememba vrste periodičnih dohodkov se šteje izguba ali začetek prejemanja: plače skupaj z regresom, nadomestila plače, pokojnine, nadomestila in drugih dohodkov iz naslova obveznega socialnega zavarovanja, starševskega dodatka, preživnine, delnega plačila za izgubljeni dohodek, nadomestila za invalidnost in sprememba dohodka zaradi dela za najmanj polovični oziroma polni delovni čas. Zaradi novega načina upoštevanja periodičnega dohodka je bilo veliko več odločanj po uradni dolžnosti v skladu z ZUPJS-C.

Poleg tega je Ustavno sodišče v mesecu juliju 2016 izdalo odločbo o neustavnosti ZUPJS glede dohodka s.p. – upoštevanje najmanj 75% bruto minimalne plače ter glede vrednosti lastniških deležev gospodarskih družb ali zadrug. Do odprave ugotovljenih nepravilnosti lahko vlagatelji v postopkih uveljavljanja pravic iz javnih sredstev dokazujejo, da ne dosegajo višine mesečnega dohodka ter da centri ne smejo ugotavljati primerljive tržne vrednosti deležev gospodarskih družb ali zadrug zgolj na podlagi izpisa iz sodnega registra. To je prispevalo k povečanju števila odobrenih pravic iz javnih sredstev.

V letu 2016 se je ponovno povečalo tudi število prosilcev za denarne pomoči in druge pravice po zakonu (DP, OZ, DZ, NA, VD). V primerjavi z letom 2015 se je povečalo število odobrenih rednih denarnih socialnih pomoči za 7,8%. Ocenjujemo, da so razlogi v dalj časa neugodnem gospodarskem položaju, zaradi česar so prosilci večinoma izčrpali prihranke, v kolikor pa imajo nepremičnine, si z njimi težko zagotovijo sredstva za preživljanje zaradi stanja na trgu, pogosto pa so obremenjeni tudi s krediti. Med prosilci so v glavnem dolgotrajno brezposelni, iskalci prve zaposlitve, prejemniki nizkih dohodkov ali pokojnin.

Upravičenci do rednih pomoči in prosilci z nizkimi prejemki, med letom zaprošajo tudi za enkratne izredne denarne socialne pomoči za premostitev trenutne materialne ogroženosti. Le-te največkrat potrebujejo za nakup večje količine osnovnih trajnih živil, plačilo stanovanjskih položnic, ogrevanje, obleko in obutev ter nakup gospodinjskih aparatov. Veliko prosilcev moramo zavrniti zaradi preseganja cenusa za denarno socialno pomoč, ker jim od dohodka ne moremo odšteti kreditov oziroma izvršb, kot le-ti pričakujejo oziroma jim pomoči ne moremo nameniti za poplačilo dolgov, ker to niso izredni stroški vezani na preživljanje. Odobrenih izrednih denarnih socialnih pomoči je bilo sicer v letu 2016 v primerjavi z letom 2015 za 3% manj.

Za podobne potrebe zaprošajo tudi za enkratne denarne socialne pomoči po Odloku MOL za premostitev trenutne materialne ogroženosti, kar je možno 1x letno oziroma izjemoma 2x letno v primerih izjemnih okoliščin (smrt, težje bolezni, elementarne nesreče, izguba zaposlitve, šolske potrebščine). Dodatno lahko uveljavljajo pomoč ob rojstvu otroka in regres šolskega kosila, v kolikor ga ne subvencionira MDDSZ, kar je v vseh primerih, če mesečni dohodek na osebo v odločbi o OD ali DS, ne presega 18% neto povprečne plače.

CSD je odločal tudi o posebnih oblikah enkratne izredne denarne socialne pomoči pri kritju stroškov pogreba (pogrebina) in po smrti družinskega člana (posmrtnina).

V letu 2016 je bilo tudi 19,7% več odobrenih pravic do varstvenega dodatka v primerjavi z letom 2015 ter 34% več odobrenih pravic do subvencije najemnine. Porast je povezan z odločbo Ustavnega sodišča, po kateri so upravičenci do subvencije tržne najemnine ponovno upravičeni do subvencije »neprofitnega dela« tržne najemnine, kot je bilo pred sprejetjem ZUJF-a, s katerim se je v ZUPJS črtal navedeni del subvencije tržne najemnine.

Ob uradnih dnevih se soočamo z velikim številom strank in telefonskih klicev. Prosilcem ob vlaganju zahtevkov pogosto pomagamo pri izpolnjevanju vlog zaradi velikega deleža slabo funkcionalno pismenih. Izražajo tudi različne druge socialne stiske in jih ustrezno napotujemo glede reševanja izkazanih problemov (neurejena preživnina, razveza, stanovanjska problematika, odvisnosti, brezdomstvo, ugotavljanje invalidnosti,...).

Napotujemo jih za dodatno pomoč na humanitarne institucije (Karitas, RK, brezplačno ambulanto, Vincencijevo zvezo dobrote, sestre matere Terezije, Zavod pod strehco,....).

Ugotavljamo, da se za preživetje poslužujejo različnih oblik pomoči.

Sodelovali smo z različnimi institucijami v obliki izdaje potrdil iz evidenc prejemnikov pomoči (RTV, sodišča, BPP), z ZPM v obliki mnenj za botrstvo, z JSS MOL v postopkih za subvencijo najemnine, razen tega pa se je CSD soočal v letu 2016 tudi z velikim številom strank zaradi izdaje potrdil o prejemanju DSP in OD v postopkih za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem na podlagi 17. javnega razpisa JSS MOL. Tu bi nam bilo v veliko pomoč, v kolikor bi lahko izpisovali potrdila direktno iz sistema ISCSD, glede česar je bil predlog že posredovan MDDSZ v realizacijo.

V letu 2016 je bil v sistemu ISCSD na novo vzpostavljen sistem evidentiranja map posameznikov in družin, pri katerih je prišlo do sprememb, ki vplivajo na upravičenost do prejemanja pravic iz javnih sredstev. CSD je v zvezi s tem vodil veliko postopkov. Mape je bilo po prejetju podatkov potrebno čimprej rešiti v izogib dolgovom, kar pa ni bilo vedno možno, posebej kadar smo podatke prejeli z zamudo ali zaradi velikega števila tekočih vlog, katere smo reševali prednostno. Sicer so se dolgovi za DP poračunavali z otroškimi dodatki v kolikor jih je družina prejela, v drugih primerih pa je CSD največkrat sklepal z dolžniki dogovore o vračilu dolgov.

CSD je v letu 2016 po uradni dolžnosti ponovno opravil revizijo zaradi ugotavljanja ali upravičenci do trajne denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka še izpolnjujejo pogoje za nadaljnjo upravičenost.

Zaradi opisanega stanja na tem področju nam zmanjkuje časa za poglobljeno strokovno delo, terenskega dela trenutno ni možno izvajati. Tudi v letu 2016 smo se pogosto soočali z motnjami v delovanju sistema ISCSD2, zaradi kontinuiranih nadgradenj, kar nas je oviralo pri tekočem delu.

V letu 2016 smo izvršili tudi dve notranji kontroli, zaradi ugotavljanja nepravilnosti pri vodenju postopkov in o ugotovitvah poročali MDDSZ in enake možnosti. Ugotovljene so bile minimalne postopkovne nepravilnosti. CSD Bežigrad se trudi opravljati strokovno delo skladno z veljavno zakonodajo. Zaradi tega se v praksi občasno soočamo z nezadovoljstvom strank v primerih negativnih odločitev, katere izražajo na različne nekorektne načine.

CSD je v letu 2016 sklepal z upravičenci do DSP pri katerih je mediainstitucionalna komisija ZRSZ in CSD ugotovila začasno nezaposljivost, tudi dogovore o aktivnem reševanju socialne

problematike z namenom izboljšanja zaposlitvenih možnosti oziroma razreševanja okoliščin, ki so vplivale na začasno nezaposljivost.

MOL denarne pomoči v letu 2016

Naslednja razpredelnica prikazuje število dodeljenih pomoči – financiranih s strani MOL v letu 2016, glede na vrsto pomoči.

Tabela št. 24: MOL denarne pomoči v letu 2016 glede na vrsto pomoči

Vrsta pomoči	Število dodeljenih pomoči letno	
	100%	50%
Delno kritje stroškov ob začetku novega šolskega leta za otroke v OŠ IN SŠ	64	14
Šola v naravi, letovanje / zimovanje osnovnošolcem	2	1
Kosila za otroke v OŠ in SŠ, kjer je organizirana prehrana	4	1
Za premostitev trenutne materialne ogroženosti	581	51
Za kritje stroškov kosil osebam starejšim od 65 let		
Pomoč ob rojstvu otroka	35	
SKUPAJ	686	67
SKUPAJ	753	

Vir: Mesečna interna poročila 2016

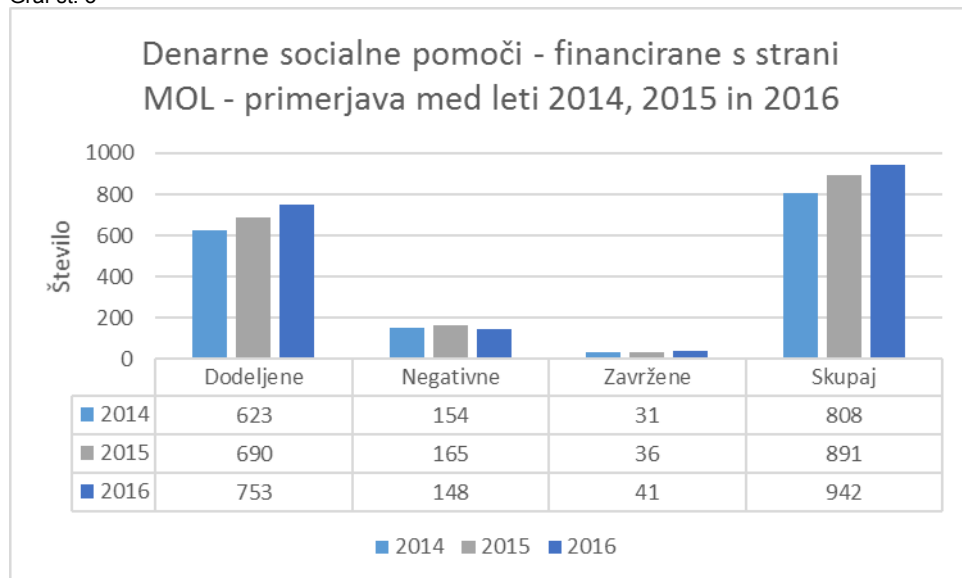
Število dodeljenih denarnih pomoči, financiranih s strani MOL se je v letu 2016 v primerjavi z letom 2015 povečalo za 10%, kar prikazuje spodnja razpredelnica in grafični prikaz. Kljub nekaterim znakom okrevanja gospodarstva se še vedno odraža težka finančna situacija velikega števila ljudi, brezposelnih oseb kot številnih, ki svojim dohodkom ne zmorejo tekočih stroškov. Pri delu pa se opaža, da je tudi v letošnjem letu center obravnaval tudi veliko število popolnoma novih prosilcev, ki se znašli v materialni stiski (revščina, stečajni postopki, izvršbe,...).

Tabela 25: Število dodeljenih, negativnih in zavrženih pravic do denarne pomoči – financirane s strani MOL, primerjava med leti 2014, 2015 in 2016

	Dodeljene	Negativne	Zavržene	Skupaj
2014	623	154	31	808
2015	690	165	36	891
2016	753	148	41	942

Vir: Mesečna poročila 2014, 2015 in 2016

Graf št. 3

Vir: Mesečna poročila 2014, 2015 in 2016

I.F STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKI PREJEMKI

Pravice po Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih so pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo (pravica do dopusta, nadomestila, pravice iz naslova krajšega delovnega časa, pravica do plačila prispevkov v primeru štirih ali več otrok) in pravice do družinskih prejemkov (starševski dodatek, pomoč ob rojstvu otroka, dodatek za nego otroka in delno plačilo za izgubljeni dohodek). Pravice so vezane na otroka, uveljavlja pa jih eden od staršev.

I.F.1 Družinski prejemki

Tabela št. 26: Družinski prejemki po ZSVDP – primerjava med leti 2014, 2015 in 2016

	2014	2015	2016
starševski dodatek	68	94	76
pomoč ob rojstvu otroka	487	697	520
dodatek za nego otroka	114	153	85
delno plačilo za izgubljeni dohodek	8	10	4

Vir: Interno letno poročilo 2014, 2015 in 2016

I.F.2 Zavarovanje za starševsko varstvo

Tabela št. 27: Pravice – starševsko varstvo po ZSVDP – primerjava med leti 2014, 2015 in 2016

	2014	2015	2016
materinski dopust	533	636	459
očetovski dopust	470	597	954
starševski dopust	587	717	514
naknadni starševski dopust	104	126	81
Pravica do krajšega delovnega časa do 3. leta starosti	133	197	136
Pravica do krajšega delovnega časa po 3. letu – od 3 do 18 let	150	298	210
Pravica do plačila prispevkov za soc. varnost (s.p.) do 3. leta	31	46	42

otrokove starosti			
Pravica do plačila prispevkov za soc. varnost (s.p.) po 3. letu – od 3 do 18 leta otrok. Star.	37	112	50
Plačilo prispevkov v primeru 4 ali več otrok	5	8	9

Vir: Interno letno poročilo 2014,2015,2016

Iz zgornje razpredelnice je razvidno, da je bil v letu 2016 velik porast priznanja pravice do očetovskega dopusta. S 1.1.2016 se je namreč začela uporabljati novela Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, na podlagi katere so lahko očetje, katerih otroci niso dopolnili 3 leta, lahko uveljavljali 5 dodatnih dni plačanega očetovskega dopusta.

I.G SOCIALNO VARSTVENE STORITVE

Prva socialna pomoč obsega pomoč pri prepoznavanju socialnih stisk in težav, oceno možnih rešitev, seznanjanje upravičenca z možnimi socialno varstvenimi storitvami, z obveznostmi, ki sledijo izbiri storitve ter predstavitev mreže izvajalcev, ki lahko upravičencu nudijo pomoč. Storitve je praviloma enkratna. Po prvem razgovoru se zaključi oziroma napoti k ustreznemu strokovnemu delavcu ali v drugo institucijo zaradi nadaljnje obravnave.

Na centru se je v letu 2014 področje prve socialne pomoči še bolj specializiralo. In sicer na področju družinske svetovalnice ena strokovna delavka izvaja izključno prvo socialno pomoč za uporabnike s težavami v družinskih in partnerskih odnosih ter za žrtve in povzročitelje nasilja po ZPND, kar se je v praksi izkazalo kot pozitivna sprememba. Pri delu se namreč opaža, da je reorganizacija dela v smislu "specialne PSP", doprinesla k zmanjšanju števila uporabnikov, ki prihajajo brez predhodnega dogovora k strokovnim delavkam na področju družinske svetovalnice, saj je prva detekcija problema je "narejena" v okviru PSP. Poleg tega smo delo na področju PSP v letu 2015 specializirali tudi za uporabnike, ki imajo težave s tveganim in škodljivim pitjem alkohola ter njihove svojce.

Številke v spodnji razpredelnici, ki izhajajo iz letnega internega poročila niso v skladu s stanjem v bazi socialnih podatkov, v bazi je pri določenih uporabnikih storitev pod eno mapo zavedenih tudi več storitev – nekateri uporabniki so se v poročevalnem obdobju zglasili večkrat – zaradi različnih, ali težav z isto komponento. V bazo socialnih podatkov zaradi velikega števila uporabnikov ni moč zavesti vseh storitev – temu se izogne največkrat v primeru funkcionalne nepismenosti – stranke, ki ponovno uveljavljajo pravice in potrebujejo pomoč pri izpolnitvi vloge.

Tabela št. 28: Prva socialna pomoč (PSP) - obravnavane zadeve glede na vrsto pomoči

Število vseh obravnavanih zadev	2015	2016
Uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (OD, DS, subvencije , pomoč pri izpolnjevanju vlog, informacije)	99	109
Materialna ogroženost – uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (DSP, VD, OZ, DZ, subvencija najemnine)	1124	906
Druge težave, problemi (bolezen, invalidnost otrok, starost - oskrba, težave v duševnem zdravju, brezdomstvo, stanovanjska problematika, delovni spori, deložacija, odvisnosti, izguba stalnega prebivališča, osebna stiska, neplačevanje preživnine, dolgovi, rubeži, krediti, motenje hišnega miru, socialna izključenost)	356	352
Pomoč neuki stranki , materialna ogroženost (izpolnjevanje obrazcev, vlog, informacije)	517	414

PSP alkoholizem	ni podatka	30
PSP za uporabnike s težavami v družinskih in partnerskih odnosih ter za žrtve in povzročitelje nasilja po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini	326	453
PSP za starejše uporabnike (informacije v zvezi z namestitvijo v institucionalno varstvo, dnevno varstvo urejanje skrbništva za posebni primer, pomoč na domu, dodatkom za pomoč in postrežbo)	90	68
PSP na področju posvojitvev	9	2
SKUPAJ	2521	2334

Vir: Letno poročilo 2016

Tudi v letu 2016 se je največji delež uporabnikov na PSP zglasil zaradi materialne stiske oziroma ogroženosti. Podobno kot v preteklih letih se je tudi v letošnjem problematika uporabnikov pogosto prepletala, predvsem ko gre za uporabnike (večina) z nižjim socialno ekonomskim statusom. Vsekakor je zaslediti porast števila uporabnikov z nizkim socialnoekonomskim statusom – kombinirane težave – materialna ogroženost, na katero je vezana stanovanjska problematika, zadolženost – rubeži, krediti, neurejena prijava stalnega prebivališča, temu pa so vzporedno vezane še druge težave: težave v družinskih odnosih tudi z elementi nasilja, zasvojenost, depresije, alkoholizem, porajajoče in nezdravljene težave v duševnem zdravju, večkrat neurejeno zdravstveno zavarovanje in osiromašeno socialno mrežo. V letu 2016 je prihajalo veliko uporabnikov za pridobitev izredne denarne socialne pomoči, ki kljub plači (pogosto minimalni) ne zmorejo plačevati osnovnih življenjskih stroškov. Opaziti je bilo tudi večje število uporabnikov, ki so se odločili za osebni stečaj. Zaradi nakopičenih dolgov, neplačevanja stroškov za stanovanje, je zaslediti tudi čedalje večjo stanovanjsko stisko oziroma problematiko.

Evidentno je, da denarna socialna pomoč ne zadošča kritju osnovnih življenjskih stroškov. Uporabnikom pri zagotavljanju osnovnih življenjskih dobrin in kritju osnovnih stroškov pomagajo humanitarne organizacije. Materialno ranljivi izhajajo tako iz skupine upokojencev kot tudi brezposelnih in delovno aktivnih, z nizkim osebnim dohodkom (v primeru bivanja v najemniškem stanovanju plače na zadoščajo za kritje osnovnih stroškov; izrazita stiska oseb, ki jim ni priznana subvencija najemnine; stanovanjska problematika pogloblja stisko). Velik je delež brezposelnih z okvarami zdravja, starejših od 50 let, ki ne izpolnjujejo pogojev za upokojitev, pridobitev statusa po ZPIZ zakonodaji – velika verjetnost poglobljanja stiske v prihajajočih letih.

V letu 2016 je veliko uporabnikov prihajalo tudi po pomoč pri izpolnjevanju obrazca ter nasvete za ravnanja ob razpisu JSSS MOL za pridobitev neprofitnega stanovanja v najem. V mesecu decembru pa se je že povečalo število uporabnikov z vprašanji novele zakona v zvezi s pravico do varstvenega dodatka in zaznambo na nepremičnine.

V letu 2016 so se še nadalje zglašajo uporabniki, ki se poslužujejo botrstva, humanitarne pomoči ZPM Ljubljana in občinske materialne pomoči oziroma pomoči Škofijske Karitas. Sodelovanje na področju prve socialne pomoči tako poteka tudi z drugimi zavodi in institucijami ter dobrodelnimi organizacijami (JSSS MOL, zdravstvo, patronažna služba, PHP, PP, Karitas,...). Povečano je sodelovanje z Zvezo prijateljev mladine v zvezi s pomočjo materialno šibkim družinam in izdajo mnenj za botrstva otrokom, ter vključitev v projekt Volja vselej najde pravo pot. Nekaj mnenj je bilo izdanih tudi za koriščenje kosila pri Zavodu pod strehco in tudi Elektru zaradi napovedanega odklopa elektrike.

V letu 2016 se je center v 4 primerih, kjer je šlo za bolezen in zdravljenje otrok in posledično povečane stroške zdravljenja (plačila operacij v tujini, alternativno zdravljenje) povezal z vsemi organizacijami za možnost dodatne finančne pomoči.

Na PSP je veliko časa posvečeno nudenju pomoči uporabnikom pri izpolnjevanju obrazcev vlog tako za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, kot tudi za druge organe in organizacije.

Storitev poteka tudi z nudenjem informacij preko telefona in odgovarjanjem na vprašanja preko elektronske pošte, večina vprašanj se navezuje na pravice, ki izhajajo iz ZUPJS-a. Večina storitev prve socialne pomoči opravljene po telefonu ni zavedena v bazi socialnih podatkov – zaradi narave dela, storitev opravljena po telefonu, večkrat poteka ob prisotnosti uporabnikov, v času uradnih ur, saj se zaradi nepretrganega prihoda uporabnikov, ni moč izogniti odzivu na telefonske klice ob odsotnosti ljudi v pisarni. Večina klicateljev po telefonu ne navede svojih osebnih podatkov.

Na področju PSP je veliko tudi pisnih izdelkov (ki so se prej evidentirali pod PSP), sedaj pa so vodeni pod posebno številko javnih pooblastil.

	2015	2016
Pisni izdelki, posredovanje podatkov po uradni dolžnosti (mnenja, priporočila, JSSS, PP, potrdila UE na zahtevo strank, potrdila za Karitas, opis socialnih razmer, ugotavljanje dejanskega prebivališča, sodišče, DURS, RTV, stečajni upravitelj)	492	398

Vir: Interno letno poročilo 2015 in 2016

Veliko teh zadev se nanaša na urejanje stalnega prebivališča na naslovu centra (zakonsko prebivališče). V letu 2016 sta bili na novo stalno prijavljeni na naslovu centra 2 osebi, vseh skupaj pa je trenutno 177 oseb.

Na PSP se tako po telefonu kot osebno zglašajo ljudje, ki niso živeli oziroma imeli stalnega prebivališča na območju občine Ljubljana – Bežigrad, za izdajo soglasja k prijavi zakonske prebivališča na naslovu CSD. Od pisnih izdelkov so bili v večjem deležu izdani predlogi za ZPM: predlog za vključitev v projekt botrstvo in Volja vselej najde pot, predlogi Zavodu pod strehco za subvencionirano prehrano temu pa sledijo dopisi Elektru Ljubljana (za obročna odplačila, preložitve odklopa elektrike).

V okviru družinske svetovalnice, kjer se izvaja **prva socialna pomoč za uporabnike s težavami v družinskih in partnerskih odnosih ter za žrtve in povzročitelje nasilja** po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini, je bilo v letu 2016 izvedenih 453 storitev prve socialne pomoči (lani v enakem obdobju 326). Med opravljenimi storitvami je bilo 38 storitev PSP opravljenih s povzročitelji nasilja. Uporabnike se večinoma napoti na brezplačno pravno pomoč, svetovalne centre, v nevladne organizacije, materinske domove, različne socialnovarstvene programe idr, nekaj pa je napotitev tudi znotraj centra.

Osebna pomoč je storitev, ki obsega svetovanje, urejanje in vodenje z namenom, da bi posamezniku omogočili razvijanje, dopolnjevanje, ohranjanje ter izboljšanje njegovih socialnih zmožnosti. V letu 2016 so bili v osebno pomoč vključeni 3 uporabniki (v letu 2015 – 9 uporabnikov), 2 v svetovanje in 1 v urejanje.

Storitev **pomoči družini za dom** obsega strokovno pomoč in svetovanje pri urejanju odnosov med družinskimi člani, strokovno pomoč pri skrbi za otroke, usposabljanje družine za opravljanje njene vsakdanje vloge. Izvaja se na podlagi dogovora in individualnega načrta. V letu 2016 sta bili v storitev vključeni 2 družini (v enakem obdobju lani - 5 družin).

II. KRIZNI CENTER ZA MLADE

Krizni center za mlade (v nadaljevanju KCM) je organizacijska enota Centra za socialno delo Ljubljana Bežigrad, s sedežem na Podmilščakovi ulici 20 v Ljubljani in deluje na podlagi pogodbe o organiziranju in izvajanju nalog regijskega Kriznega centra za mlade.

II.A VARSTVO OTROK IN MLADOSTNIKOV PRIKRAJŠANIH ZA NORMALNO DRUŽINSKO ŽIVLJENJE Z MOŽNOSTJO KRATKOTRAJNE NAMESTITVE

V letu **2016** je v KCM bivalo **73 otrok in mladostnikov (v letu 2015 – 77 otrok in mladostnikov)**, katerim smo nudili zaščito, oskrbo in osebno pomoč, prvo socialno pomoč posamezniku v krizi ter svetovanje otrokom, mladostnikom in njihovim družinam.

Dejavnost KCM zajema poleg varstva otrok in mladostnikov, prikrajšanih za normalno družinsko življenje z možnostjo kratkotrajne namestitve tudi enodnevne obravnave (prva socialna pomoč), informiranje in svetovanje po telefonu ter sodelovanje z institucijami, ki poteka 24 ur dnevno.

Poleg omenjenih bivajočih smo v letu 2016 vodili tudi **15 enodnevnih obravnav (v letu 2015 - 11 enodnevnih obravnav)**, kar pomeni tako prvo socialno pomoč kot svetovanje. Po potrebi smo sodelovali tako z družino kot z institucijami, pomembnimi za rešitev težave.

V letu 2016 smo opravili še:

- **41 svetovalnih razgovorov po telefonu**
- **26 informativnih razgovorov po telefonu**
- **73 različnih sodelovanj z institucijami**

Ta opravila niso povezana z bivajočimi otroki in mladostniki, zato so številke ločene od številke v naslednji tabeli.

II.A.1 Pregled bivaajočih po mesecih

PREGLED VSEH BIVAJOČIH PO MESECIH V LETU 2016

Mesec	bivaajoči novi	Razgov. z ml.	razgovor s starši	Sodel. z inst.	Inf.razg. po tel.	Svet. razg. po tel	MOL	Druge občine	tujina
JANUAR	11 – 1	72	20	24	12	7	4	7	
FEBRUAR	12 – 2	74	15	83	10	6	4	5	3
MAREC	5 – 6	85	13	84	9	7	2	3	
APRIL	4 – 3	129	33	91	21	12	3	1	
MAJ	7 – 4	115	19	83	22	9	1	5	1
JUNIJ	5 - 2	107	21	58	27	18	2	3	
JULIJ	3 - 2	44	2	28	1	5		1	2
AVGUST	8 - 1	13	3	44	7	3	2		6
SEPTEMBER	5 - 3	73	11	82	5	3	3	2	
OKTOBER	2 - 4	105	20	53	19	16		2	
NOVEMBER	7 - 3	126	27	40	7	6	4	3	
DECEMBER	4 - 2	69	18	28	9	6	4		
Skupaj	73	430	81	275	48	39	29	32	12

Med bivaajočimi prvo število pomeni na novo sprejeti, drugo pa bivaajoči sprejeti v prejšnjem mesecu.

II.A.2 Kdo jih je napotil v KCM

SAM	5
CSD	35
STARŠI	2
INTERVENTNA SLUŽBA	20
ŠOLA	/
VZGOJNI ZAVOD	2
NVO	2
CMZ	3
SORODNIKI	3
POLICIJA	1
SKUPAJ	73

Tako kot vsa leta do sedaj največ mladostnikov v KCM usmerijo centri za socialno delo (47,95 %). Dokaj številčne so tudi namestitve mladostnikov, ki jih v KCM pripelje krajevno pristojna Interventna služba (27,40 %), kar kaže na primernost in potrebnost te službe.

II.A.3 Starost in spol otrok in mladostnikov, ki so bivali v KCM

	Ž	M
6 let		
7 let		
8 let	3	
9 let	1	
10 let	2	1
11 let	1	1
12 let	2	5
13 let	1	7
14 let	3	2
15 let	10	6
16 let	13	8
17 let	1	6
18 let		
SKUPAJ	37	36

V letu 2016 je v KCM bivali približno enako deklet in fantov (za razliko od preteklih let ko je v KCM bivalo občutno več deklet kot fantov), starost bivajočih v KCM pa je podobna kot vsa leta doslej. Največ bivajočih je namreč starih od 14 do 17 let (67,12%). V letu 2016 je bila povprečna starost bivajočih 14,22 let.

II.A.4 Kam so odšli po bivanju v KCM

domov	30
vzgojni zavod	3
dijaški dom	2
stanovanjska skupina	4
svojci -sorodniki	6
družinski prijatelji	1
prijatelji	1
CMZ	2
EKI	1
PPO	1
rejništvo	6
drug KCM	1
azilni dom	3
samostojno bivanje	1
neznano kam	6
SKUPAJ	72

(1 mladostnica, sprejeta v 2016, na dan 31.12.2016 še ni zapustila KCM)

Iz tabele je razvidno, da se je tudi v letu 2016 največ otrok in mladostnikov (41,67 %) vrnilo domov, ostali pa večinoma v organizirano institucionalno varstvo. Opazen pa je upad, saj se je do sedaj delež mladostnikov, ki so se odločali za vrnitev domov gibal vedno okrog polovice vseh bivajočih, letos je ponovno pod 50 % - tako kot lansko leto.

Izpostaviti je potrebno, da je povpraševanje oz. potreba po namestitvah v Stanovanjske skupine še vedno veliko večja, kot so kapacitete le-teh (4 namestitve v SS v letu 2016). V teh primerih se potem išče nadomestna rešitev, ki je v vsakem primeru manj primerna za mladostnika. V takšnih primerih se išče rešitev tudi znotraj mladostnikove »socialne mreže« (sorodniki, družinski prijatelji, znanci, družina fanta-punce, ...) – 8 takšnih primerov v 2016. V letu 2016 imamo 6 t.i. »pobegov«, ko so mladostniki samovoljno zapustili KCM in odšli neznano kam.

PRISOTNOST PO OBČINAH

MOL

Bežigrad	3
Center	/
Moste - Polje	3
Šiška	9
Vič	14
Skupaj	29

REGIJA

Domžale	6
Grosuplje	7
Vrhnika	2
Zagorje ob Savi	1
Kočevje	2
Ribnica	1
Cerknica	2
Trbovlje	6
Tržič	1
Skupaj	28

DRUGE OBČINE

Novo mesto	3
Jesenice	1
Skupaj	4

DRUGE DRŽAVE

Hrvaška	1
Slovaška	1
Afganistan	3
Sirija	1
Irak	6
Skupaj	12

V Republiki Sloveniji deluje sedaj že 9 kriznih centrov za mlade ter Krizni center za otroke v Grosupljem. Največ otrok in mladostnikov je bivalo iz Mestne občine Ljubljana in regije – 57 (78,08 %), tem otrokom in mladostnikom je bil prvotno KCM tudi namenjen.

II.A.5 Koliko dni so mladostniki bivali v KCM

01 dan	9
02 dni	4
03 dni	8
04 dni	6
05 dni	6
06 dni	5
07 dni	3
08 dni	1
09 dni	3
10 dni	1
11 dni	2
12 dni	/
13 dni	1
14 dni	1
15 dni	/
16 dni	2
17 dni	3
18 dni	/
19 dni	/
20 dni	1
21 dni	2
22 dni	1
23 dni	3
24 dni	1
27 dni	1
35 dni	1
38 dni	1
46 dni	1
52 dni	1
53 dni	1
57 dni	1
59 dni	1
96 dni	1
Skupaj	72 mladostnikov/963 dni

(1 mladostnica, sprejeta v 2016, na dan 31.12.2016 še ni zapustila KCM)

Povprečna bivalna doba mladostnikov v KCM Ljubljana je bila v letu 2016, 13,38 dni. Devetim mladostnikom smo, na podlagi pisne vloge pristojnega CSD, podaljšali bivanje v KCM. Za primere, ko se je bivalni rok presegel le za nekaj dni (od enega do treh dni), vloge za podaljšanje nismo zahtevali (pet primerov).

V primerih, ko je šlo za občutno preseganje 21 dnevnega bivalnega roka je šlo predvsem za primere mladoletnih tujcev brez spremstva – v tem času v Sloveniji še ni bila vzpostavljena

sistemska rešitev obravnave mladoletnih tujcev brez spremstva (sedaj DD Postojna in DD Nova Gorica).

II.B RAZLOGI ZA BIVANJE OTROK IN MLADOSTNIKOV V KCM

Razlogi za bivanje otrok pri nas ostajajo enaki kot vsa leta in opravičujejo namen in koncept delovanja KCM.

Največkrat gre:

- za psihično nasilje staršev nad otroki,
- za fizično nasilje staršev nad otroki ter zanemarjanje in posledično umik iz ogrožajočega okolja,
- eksperimentiranje z nedovoljenimi drogami,
- srečujemo se s sumi spolnih zlorab,
- srečujemo se s suicidalnostjo mladostnikov in zdravstvenimi težavami kot je anoreksija.

V redkih primerih smo bivanje otroka v KCM podaljšali, predvsem v primerih, ko je pristojni CSD urejal ustrezno namestitev izven družine, v institucionalno oskrbo ter zaradi počitnic in zapletenosti primera, ni uspel izpeljati vseh potrebnih postopkov v 21 dneh.

V vseh primerih obravnavanih otrok v KCM se povezujemo s pristojnimi CSD. Sodelujemo tudi z ostalimi vladnimi in nevladnimi institucijami (šole, policija, društva, zdravstvo), ko ugotovimo nujnost sodelovanja z njimi.

II.C PROJEKT BREZPLAČNA MODRA ŠTEVILKA – TELEFON PETRA KLEPCA

Aprila 2006 je bila aktivirana brezplačna modra številka – telefon Petra Klepca, namenjen otrokom, ki doživljajo nasilje. V letu 2016 smo beležili:

Tihi klici :	134 klicev
Neresni klici:	65 klicev
<u>Svetovalni klici:</u>	13 klicev
Skupaj	212 klicev

Pri svetovalnih klicih gre predvsem za klice o slabih ocenah in spolnosti, v redkih primerih se srečujemo tudi s suicidalnimi nagnjenji. Še vedno pa mladi večinoma pokličejo na stacionarno tel. št. ko imajo »resne« težave.

Kot vsa leta so tudi v letu 2016 prevladovali tihi in neresni klici. Je pa opazen močan upad tudi teh klicev (tihih in neresnih), glede na obdobje po uvedbi svetovalnega telefona.

II.D DELO S PROSTOVOLJCI

Že vsa leta obstoja KCM so nam v veliko pomoč tudi prostovoljke in prostovoljci, ki se odločijo del svojega časa preživeti z našimi otroki in mladostniki. Vključeni smo v Slovensko filantropijo, združenje za promocijo prostovoljstva. Tam bodoči prostovoljci dobijo prvo informacijo o KCM in se nato povežejo z nami.

Prostovoljke in prostovoljci so tako študentke in študentje različnih fakultet, pa tudi zaposleni v različnih službah.

Prostovoljcem nudimo:

- strokovno vodenje in pridobitev izkušenj,
- vključevanje v interna izobraževanja,
- možnost udeležbe na delavnicah, seminarjih, ki se vsebinsko vežejo na prostovoljno delo,
- potrdilo o opravljenem prostovoljnem delu.

Delo poteka tako med tednom, kot med vikendi prazniki in počitnicami.

Področje dela prostovoljk in prostovoljcev:

- druženje z otroki, mladostniki,
- individualni pogovori,
- družabništvo,
- učna pomoč,
- delo, ki je vezano na preživljanje prostega časa v naravi, v kulturnih ustanovah ter na športnih objektih.

Strokovna delavka, ki vodi koordinacijo dela s prostovoljci, je tudi v letu 2016 izvajala redna intervizijska srečanja s prostovoljci (1x mesečno). Na dan 31. 12. 2016 je bilo aktivnih 7 prostovoljcev, ravno takšno je stanje v celoti v 2016.

II.E OSTALE AKTIVNOSTI KRIZNEGA CENTRA ZA MLADE

Redno sodelujemo na strokovnih svetih matičnega CSD.

Udeležujemo se tudi Kolegija na matičnem CSD.

Prav tako se redno udeležujemo Aktiva kriznih centrov za mlade.

Izvedli smo številne predstavitve o delovanju Kriznega centra za mlade v Ljubljani tako vladnim kot nevladnim organizacijam, študentom, pripravnikom, strokovnim delavcem, gostom iz tujine:

- Fakulteta za socialno delo
- Oddelek za psihologijo (FF)
- Pedagoška fakulteta
- Medicinska fakulteta (specializanti pediatrije)
- Produkcijška šola
- Pripravnice Ljubljanskih CSD (v okviru kroženja)
- Prostovoljci varne točke (Unicef)
- gostja iz Velike Britanije (v organizaciji UNICEF -a).

KCM je sodeloval na strokovnem seminarju z mednarodno udeležbo na katerega smo bili povabljeni s strani Združenja za otroško in mladostniško psihiatrijo.

Z Inštitutom za Kriminologijo pri Pravni fakulteti Ljubljana smo sodelovali pri raziskavi s področja obravnave migrantov v Sloveniji (»Monthly data collection on the current migrant situation in the EU«).

Skupaj z Uradom varuha človekovih pravic smo sodelovali smo v mednarodni raziskavi v organizaciji društva LogOut (Center pomoči pri prekomerni rabi interneta) in pod okriljem EU na temo varne rabe interneta.

Kot vsa leta do sedaj še naprej delujemo kot učna baza za izvajanje študijske prakse; na tem področju sodelujemo s Fakulteto za socialno delo, Pedagoško fakulteto, Filozofsko fakulteto (Oddelek za psihologijo).

Strokovni delavci KCM se udeležujejo obravnave na pristojnih sodiščih, kjer nastopajo kot priče v primerih naših »bivših« varovancev.

V okviru možnosti se strokovni delavci KCM udeležujemo strokovnih izobraževanj.

V letu 2016 smo tudi večkrat sodelovali z različnimi mediji (RTV, POP TV, tiskani mediji, ...), šlo je za predstavitve dejavnosti KCM, ter komentarje stanja na področju socialnega varstva v Sloveniji.

II.F NOVI PROSTORI KCM LJUBLJANA

Od Decembra 2014 KCM Ljubljana deluje na novi lokaciji, Podmilščakova ulica 20.

Naši »partnerji« - Centri za socialno delo, Policijske postaje, šole, interventne službe in ostali ter naši varovanci so se v tem letu privadili na spremembo lokacije tako, da sedaj lahko rečemo, da v tem pogledu delo poteka nemoteno.

Potrebni bi pa bilo še nekaj funkcionalnih sprememb in izboljšav, katere se je spregledalo pri obnovi objekta, da bi KCM v celoti in nemoteno funkcioniral v novem objektu. Predvsem ograja ob Podmilščakovi ulici. Notranja vrata na stopnišču v zgornjem in spodnjem nadstropju so bila narejena, zato se sedaj lahko razdelijo fantovski in dekliški prostori v KCM.

III. CENTRALNA ENOTA ZA STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKE PREJEMKE

III.A. SPLOŠNO O CENTRALNI ENOTI ZA STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKE PREJEMKE

Centralna enota za starševsko varstvo in družinske prejemke (v nadaljevanju CE) je notranja organizacijska enota Centra za socialno delo Ljubljana Bežigrad (v nadaljevanju CSD Ljubljana Bežigrad). Oblikovana je bila v drugi polovici leta 2002. Njene naloge so določene z Odlokom

o spremembah in dopolnitvah odloka o preoblikovanju CSD Ljubljana Bežigrad v javni socialno varstveni zavod. Od svoje ustanovitve do 17.06.2012 je delovala v poslovnih prostorih na Livarski 1, Ljubljana, ki so se nahajali izven poslovnih prostorov sedeža CSD Ljubljana Bežigrad, 18.06.2012 se je preselila na Einspielerjevo 6, skupaj s CSD Ljubljana Bežigrad.

III.B DEJAVNOST CENTRALNE ENOTE ZA STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKE PREJEMKE

Z Odlokom o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju CSD Ljubljana Bežigrad v javni socialno varstveni zavod z dne 23.12.2010 se je spremenil člen, ki govori o nalogah CE. CE ima naslednje naloge:

1. odloča na prvi stopnji v zvezi s pravicami državljanov Evropske unije iz zavarovanja za starševsko varstvo in o pravicah do družinskih prejemkov v skladu s pooblastilom ministra, pristojnega za družino;
2. sodeluje pri dograditvi informatizacije CSD in izdeluje analize;
3. kontrolira podatke v informacijskem sistemu v zvezi z odločanjem po prvi alineji tega odstavka, opozarja na nepravilnosti in pripravlja statistična poročila.

V letu 2010 je CE dobila dodatno nalogo izvajanja svoje dejavnosti, in sicer tudi v primerih, nastalih na podlagi bilateralnih sporazumov. Na 72. kolegiju ministra dne 13.09.2010 je bilo pod **AD 6. 6-1/2010 sprejeto**:

Kolegij ministra je v povezavi z imenovanjem organa za zvezo za področje starševskega varstva in družinskih prejemkov v **bilateralnih sporazumih** o socialnem zavarovanju potrdil naslednje: Centralna enota za starševsko varstvo in družinske prejemke, CSD Ljubljana Bežigrad bo izvajala svojo dejavnost tudi v primerih, nastalih na podlagi bilateralnih sporazumov. V bilateralnih sporazumih, ki se bodo sklepali v prihodnje, se Centralna enota za starševsko varstvo in družinske prejemke, CSD Ljubljana Bežigrad, predvidi kot **organ za zvezo za področje starševstva in družinskih prejemkov**. Za že sklenjene bilateralne sporazume, ki se popravljajo ali se bodo popravljali Slovenija predlaga, da se kot organ za zvezo za področje starševstva in družinskih prejemkov navede Centralna enota za starševsko varstvo in družinske prejemke, CSD Ljubljana Bežigrad. O vseh aktivnostih v povezavi z omenjenim imenovanjem mora služba za mednarodno sodelovanje in evropske zadeve redno seznanjati tudi strokovni sodelavki na direktoratu za družino.

Na podlagi 2. člena Administrativnega dogovora o izvajanju Sporazuma med Republiko Slovenijo in Črno goro o socialnem sporazumu (<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlImpid=201152>) je organ za zvezo v RS za denarna nadomestila za čas porodniškega dopusta in starševsko nadomestilo CE, CSD Ljubljana-Bežigrad.

CE svoje naloge opravlja v skladu z novima koordinacijskima uredbama - osnovna uredba, Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o koordinaciji sistemov socialne varnosti (v nadaljevanju Uredba (ES) št. 883/2004) ter izvedbena uredba, Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (v nadaljevanju Uredba (ES) št. 987/09).

Osnovna uredba in njena izvedbena uredba veljata za državljane EU in državljane tretjih držav, kar je urejeno v Uredbi (ES) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in sveta o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009.

V Švici so uredbi (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 začeli veljati šele 1.4.2012, v državah evropskega gospodarskega prostora (Norveška, Islandija, Lihtenštajn) pa s 1.6.2012.

CE je v letu 2016 izvajala zgoraj navedene naloge. Obseg izvajanja posamezne naloge je bil različen, nekatere so bile v določenem obdobju intenzivnejše, bolj poudarjene kot druge. Na to vplivajo spremembe v zakonodaji, gibanje števila zaposlenih v drugih državah članicah EU itd.

III.B.1 Odločanje o pravicah državljanov EU iz zavarovanja za starševsko varstvo in o družinskih prejemkih ter izmenjava in posredovanje informacij na obrazcih serije E in SED

Na podlagi pooblastila ministra št. 025-001/03 z dne 17.12.2002, izdanega CSD Ljubljana Bežigrad, CE od 01.05.2004 dalje, po vstopu Republike Slovenije v EU, opravlja naloge v zvezi z odločanjem o pravicah državljanov Evropske unije iz zavarovanja za starševsko varstvo in pravicah do družinskih prejemkov na prvi stopnji, skladno z Zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih in Uredbo (EGS) št. 1408/71, 574/72 in tudi 859/03. Slednja širi veljavnost Uredbe (EGS) št. 1408/71 na državljane tretjih držav.

S 01.05.2010 se o pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo in o pravicah do družinskih prejemkov (samo za državljane EU) odloča skladno z Uredbo (ES) št. 883/2004, Uredbo (ES) št. 987/2009 ter Uredbo (ES) št. 1231/2010.

V sklop te naloge sodi:

- vodenje upravnih postopkov in odločanje o pravicah do družinskih prejemkov in o pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo za državljane EU,
- izdajanje potrdil iz uradne evidence na predpisanih obrazcih E ter SED
- pridobivanje podatkov na obrazcih E ter SED od pristojnih institucij v RS in posredovanje le-teh pristojnim nosilcem za izplačilo družinskih dajatev v drugih državah članicah EU,
- posredovanje informacij strankam glede postopka pridobivanja in potrjevanja obrazcev in glede uveljavljanja pravic,
- sodelovanje s pristojnimi nosilci v drugih državah članicah,
- vodenje evidenc.

CE je v času od 01.01.2016 do 31.12.2016 vodila upravne postopke za naslednje pravice:

- otroški dodatek
- dodatek za veliko družino
- starševski dodatek
- dodatek za nego
- starševsko varstvo

Tabela št. 29: Število obravnavanih pravic in postopkov v zvezi s pravicami

ODLOČBE – Primarna pristojnost	324
ODLOČBE – Sekundarna pristojnost	80
STARŠEVSKO VARSTVO	124
ODSTOPI	164
POZIVI	189
POZIVI ZA OBRAZCE	423
ZAČASNE INTERNE	136

Tabela št. 30: Število obravnavanih obrazcev serije E v obdobju in postopkov v zvezi s potrjevanjem obrazcev od 01.01.2016 do 31.12.2016

OBRAZCI E411	7.545
OBRAZCI 117	342
OSTALI OBRAZCI	179
INFORMIRANJE CSD-JEV	87
POZIVI ZA NASLOV INSTITUCIJE	525
POSTOPKI PO PREJEMU NASLOVA TER PONOVRNO POSLANI OBRAZCI	354

Vir podatkov so mesečna poročila o delu. Število rešenih zahtev je višje od števila evidentiranih novih zadev zato, ker nekateri vlagatelji v posameznem obdobju večkrat vložijo zahtevo za potrdilo obrazca E 411 ali drugih obrazcev serije E ali SED ter zato, ker stranke priložijo v potrditev več obrazcev hkrati. Obrazce E 401 in E 407 ne potrjuje Centralna enota, pošljemo jih pristojnim institucijam.

III.B.2 Informiranje CSD in občanov o izvajanju pravic po ZSDP in Uredbah

CE posreduje informacije ter odgovarja na vprašanja glede izvajanja Uredb občanom, CSD-jem in ostalim institucijam. Naloga se nanaša na posredovanje informacij, pojasnil oziroma odgovorov v zvezi z vsebinskimi vprašanji, vezanimi na področje pravic po ZSDP in Uredbah. CE je odgovorila 178 splošnih vprašanj.

III.B.3 Elektronski predali za CSD-je

Tabela št. 31. Število posegov na elektronskih predalih za CSD, po kategorijah v letu 2016:

	Dodani	Izbrisani	Reset gesla	Sprememba imena oz. priimka	Sprememba CSD	Poslani sezname predalov na CSD
Število predalov	148	132	26	12	21	12

III.B.4 Izdaja zahtevkov za povračila neupravičeno izplačanih družinskih dajatev v Republiki Sloveniji

V letu 2016 postopkov izterjav zaradi pomankanja kadra na CE nismo izvajali.

Tabela št. 32: Višine vrnjenih sredstev (zaključeni zahtevki in delno zaključeni zahtevki) po letih.

Leto	Zaključeni zahtevki za povračila (dejanski znesek)	Delno zaključeni zahtevki za povračila (dejanski znesek)	Skupaj EUR
2011	39.114,08	8.411,26	47.525,34
2012	60.178,71	45.444,81	105.623,52
2013	122.120,54	79.619,20	201.739,74
2014	5.966,51	4.338,04	10.304,55
SKUPAJ	227.379,84	137.813,31	365.193,15

Posamezni vrnjeni zneski se vpisujejo v leto v katerem je bil zahtevek poslan.

Pripravila:
Andreja Verstovšek
univ. dipl. soc.

Direktor
Matej Križanič

PRILOGE:

Priloga št. 1:

**ANKETNI VPRAŠALNIK O ZADOVOLJSTVU UPORABNIKOV CSD LJUBLJANA
BEŽIGRAD**

SPOŠTOVANI!

PROSIMO VAS, DA IZPOLNETE ANKETNI VPRAŠALNIK, KI JE ANONIMEN. Z VAŠIMI ODGOVORI NAM BOSTE POKAZALI, KAJ LAHKO PRI SVOJEM DELU SPREMENIMO, DA BI BILI LAHKO BOLJ ZADOVOLJNI Z DELOM IN PROCESOM POMOČI NA NAŠEM CENTRU ZA SOCIALNO DELO.

PROSIMO VAS, DA ODGOVORITE NA NEKAJ VPRAŠANJ.

RAZLOG PRIHODA NA CSD (označite s križcem):

- UVELJAVLJANJE PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (denarna socialna pomoč, otroški dodatek, subvencije za malice, kosila, štipendije...)
- INFORMATIVNI RAZGOVOR V OKVIRU STORITVE PRVE SOCIALNE POMOČI
- VABLJEN (zaradi urejanja odnosov v družini, razveza zakonske zveze, razpad zunajzakonske skupnosti, postopek predhodnega družinske posredovanja...)
- UREJANJE SKRBNIŠTVA
- NASILJE V DRUŽINI
- POMOČ OTROKU IN MLADOSTNIKU (težave v odraščanju, prekrški...)
- DRUGO: _____

SPOL (označite):

- ŽENSKI
- MOŠKI

STAROST: _____

PROSIMO VAS, DA PRI VSAKI TRDITVI, KI SE VEŽE NA NAŠE DELO OCENITE STOPNJO STRINJANJA S TRDITVIJO (označite s križcem).

1. Prostori centra za socialno delo so dostopni in primerni

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

2. V center pridem neobremenjeno (brez predsodkov)

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

3. S sprejemom v glavni oziroma sprejemni pisarni centra sem zadovoljen/a

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

4. Zaposleni mi nudijo pomoč, ki jo potrebujem

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

5. Od zaposlenih prejmem informacije, ki so mi pri reševanju težav v pomoč

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

6. Zadeva, ki sem jo urejal/a, je bila ustrezno obravnavana

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

7. Hitrost reševanja zadev na centru je ustrezna

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

8. Imam občutek, da mi zaposleni znajo prisluhniti

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

9. Zaposleni so se individualno zavzeli zame

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

10. V procesu pomoči imam možnost, da povem svoje mnenje in predloge

1 2 3 4 5

Sploh se ne strinjam Zelo se strinjam

BI NAM RADI ŠE KAJ SPOROČILI?

Hvala za sodelovanje!

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA O ZADOVOLJSTVU UPORABNIKOV NA CSD LJUBLJANA BEŽIGRAD

Obdobje anketiranja: leto 2016

Struktura vzorca:

Število anketirancev: 82

Povprečna starost anketirancev: 37,2

Struktura po spolu: Ž: 54, M: 28

Razlog prihoda na CSD:

- uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (denarna socialna pomoč, otroški dodatek, subvencije malice, kosila, štipendije,...) - **54**
- starševsko varstvo - **6**
- CE - **8**
- informativni razgovor v okviru storitve prve socialne pomoči - **6**
- vabljen (zaradi urejanja odnosov v družini, razveza zakonske zveze, razpad /zunajzakonske skupnosti, postopek predhodnega družinskega posredovanja,...) - **4**
- urejanje skrbništva - **6**
- nasilje v družini - **2**
- pomoč otroku in mladostniku (težave v odraščanju, prekrški,...) - **2**
- drugo: - /

10 anketirancev je kot razlog prihoda navedlo več kot eno zadevo. Velika večina anketirancev pa je na CSD prišlo zaradi uveljavljanja pravic iz javnih sredstev.

Analiza rezultatov trditev

- **PRVA TRDITEV: Prostori centra za socialno delo so dostopni in primerni**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena
Število odgovorov (82 anketirancev)	6	4	18	26	28	3,8*

*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

- **DRUGA TRDITEV: V center pridem neobremenjeno (brez predsodkov)**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena
Število odgovorov (82 anketirancev)	15	4	23	15	25	3,37*

*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

- **TRETJA TRDITEV: S sprejemom v glavni oziroma sprejemni pisarni centra sem zadovoljen/a**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena
Število odgovorov (82 anketirancev)	14	4	18	19	27	3,5*

*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

- **ČETRТА TRDITEV: Zaposleni mi nudijo pomoč, ki jo potrebujem**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena
Število odgovorov (82 anketirancev)	28	8	16	10	20	2,82*

*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

- **PETA TRDITEV: Od zaposlenih prejmem infomacije, ki so mi pri reševanju težav v pomoč**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena/odgovor
Število odgovorov (82 anketirancev)	29	13	11	10	19	2,71*

*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

- **ŠESTA TRDITEV: Zadeva, ki sem jo urejal/a, je bila ustrezno obravnavana**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena
Število odgovorov (82 anketirancev)	28	14	6	14	20	2,8*

*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

○ **SEDMA TRDITEV: Hitrost reševanja zadev na centru je ustrezna**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena
Število odgovorov (82 anketirancev)	37	14	9	12	10	2,31*

*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

○ **OSMA TRDITEV: Imam občutek, da mi zaposleni znajo prisluhniti**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena
Število odgovorov (82 anketirancev)	26	17	12	13	14	2,65*

*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

○ **DEVETA TRDITEV: Zaposleni so se individualno zavzeli zame**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena
Število odgovorov (82 anketirancev)	32	16	16	8	10	2,36*

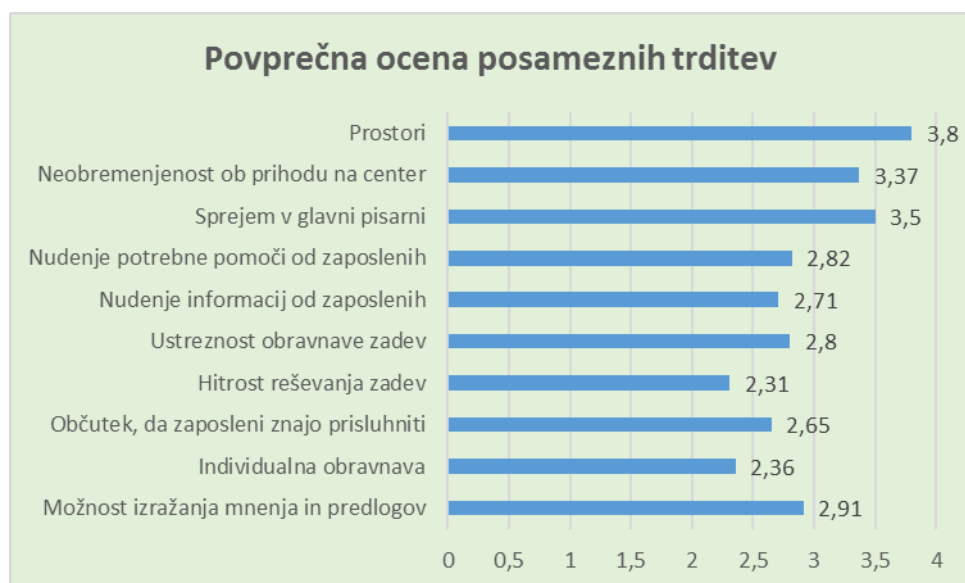
*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

○ **DESETA TRDITEV: V procesu pomoči imam možnost, da povem svoje mnenje in predloge**

Stopnja strinjanja	1 – sploh se ne strinjam	2 – delno se ne strinjam	3 – niti da niti ne	4 – večinoma se strinjam	5 – zelo se strinjam	Povprečna ocena
Število odgovorov (82 anketirancev)	21	9	23	14	15	2,91*

*Skupek odgovorov je seštevek vseh s strani udeležencev zbranih odgovorov na določeno vprašanje. Povprečna ocena za vsak odgovor je izračunan kot število za ta odgovor deljeno z vsemi odgovori na to vprašanje.

Povprečna ocena na podlagi vseh odgovorov anketnega vprašalnika vseh desetih trditev

OSTALA OPAŽANJA OZIROMA KOMENTARJI ANKETIRANCEV:

- »Zaposleni so neprijazni in arogantni«.
- »Na splošno je stanje zaposlenih, ki se ukvarjajo z obrazci E400 zadovoljivo«.
- »Ostanite takšni«.
- »Dobra organiziranost, urejenost«.
- »Sem izredno pozitivno presenečena nad vsem skupaj«.
- »Komunikativnost zaposlenih bi lahko bila boljša. Sem pridem po pomoč, ne pa da še preden postavim vprašanje sem že skoraj odslovljen«.
- »Čakal sem več kot 5 minut pred praznim pultom na vložišču. Recepcija ne sme biti prazna«.
- »Kar tako naprej«.
- »S konkretno socialno delavko sem zelo nezadovoljna, ker ne zna oziroma noče prisluhniti moji situaciji, ki je specifična glede dodelitve DSP. Zato sem zahtevala tudi novo svetovalko, ki bo razumela socialno in specifično situacijo. Socialna delavka pomanjkljivo razpolaga z informacijami, katere potrebujem oziroma da reši mojo materialno stisko. Sklicuje se samo na računalnik. Malo več človeškega občutka za stisko in tudi za rešitev problema bi pričakovala od nje«.
- »Najlepša hvala za vdanost in vašo profesionalnost«.
- »Da. Čim manj kompliciranja, kar se tiče uveljavljanja pravic iz javnih sredstev kot drugod po celotni Sloveniji in Ljubljani. Tukaj pa je več sredstev za dokazilo imetja, pa od staršev osebne stvari in minimalna pomoč«.
- »Super in pozitivni delavci«.